

BILANS OTWARCIA DLA KADENCJI SAMORZĄDOWEJ 2015-2018 W GMINIE ŚWILCZA

Rzeszów 2015

Autorzy:

Prof. WSiIZ dr Wojciech Misiąg
Jan Misiąg

Rzeszów 2015

**Ekspertyza opracowana na zlecenie
gminy Świlcza**

**Instytut Badań i Analiz Finansowych
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie
ul. Sucharskiego 2, 35-225 Rzeszów, pok. RA50
e-mail: kontakt@ibaf.edu.pl
tel. 17 866 11 85
www.ibaf.edu.pl
www.laboratorium-finansowe.pl**

Spis treści

Wprowadzenie	7
Przedmiot ekspertyzy	7
Ramy czasowe ekspertyzy	8
Wykorzystane materiały źródłowe	8
Świlcza na tle podobnych gmin	9
Układ ekspertyzy	9
1. Podstawowe ustalenia	11
1.1. Sytuacja społeczno-gospodarcza	11
1.2. Budżet i zarządzanie długiem	12
1.3. Zarządzanie finansami	12
2. Sytuacja społeczno-gospodarcza	13
3. Ocena sytuacji finansowej Świlczy	15
3.1. Dochody budżetowe	17
3.1.2. Polityka dochodowa	18
3.2. Wydatki budżetowe	19
3.2.1. Dynamika i struktura wydatków	19
3.2.2. Wydatki bieżące	22
3.2.3. Wydatki majątkowe	22
3.3. Wynik budżetu i zadłużenie	23
3.3.1. Równowaga budżetowa	24
3.3.2. Zadłużenie	24
3.4. Jednostki pozabudżetowe	25
3.5. Budżet Świlczy na tle innych gmin	25
4. Wieloletnia prognoza finansowa gminy	29
4.1. Aktualna prognoza	29
4.2. Ocena realności prognozy	31
4.3. Prognoza IBAF	31
5. Ocena procedur zarządzania finansami Świlczy	33

5.1. Trafność planowania budżetowego	33
5.2. Planowanie i programowanie wieloletnie	34
6. Rekomendacje	37
6.1. Strategiczne kierunki działania	38
6.2. Wieloletni plan inwestycyjny	38
6.3. Powiązania budżetu z planami wieloletnimi	39
6.4. Selekcja wniosków o dotacje	39
6.5. Uporządkowanie zarządzania kredytami	39
6.6. Konsolidacja zadłużenia	40
6.7. Analiza finansów i działalności GCKSiR	40
6.8. Analiza kosztów wykonywania zadań oświatowych.....	41
6.9. Przyczyny niskich dochodów z PIT	41
6.10. Skuteczność ulg w podatku od nieruchomości.....	41
6.11. Procedury planowania budżetowego.....	42
Załącznik 1. Prognoza dochodów i wydatków budżetu Świlczy na lata 2016–2020 ...	43
Załącznik 2. Efekty działań władz gminy na rzecz pozyskania środków unijnych	50
Załącznik 3. Zobowiązania kredytowe gminy Świlcza	53
Załącznik 4. Wykorzystane źródła danych	54

Skróty wykorzystywane w tekście

CIT –	podatek dochodowy od osób prawnych
GCKSiR –	Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji
Gmina –	Gmina Świlcza
GUS –	Główny Urząd Statystyczny
IBAF –	Instytut Badań i Analiz Finansowych
MOPS –	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
PIT –	podatek dochodowy od osób fizycznych
RIO –	Regionalna Izba Obrachunkowa
UE –	Unia Europejska
UGŚ –	Urząd Gminy Świlcza
ZWiK –	Zakład Wodociągów i Kanalizacji

Wprowadzenie

Niniejsza ekspertyza została sporządzona na podstawie umowy numer RRG 3036.1.2015 zawartej w dniu 27 lutego 2015 r. pomiędzy gminą Świlcza a Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (WSliZ). Ekspertyza została opracowana w Instytucie Badań i Analiz Finansowych WSliZ.

Przedmiot ekspertyzy

Ustalony w umowie z dnia 27 lutego 2015 r. zakres przedmiotowy obejmuje:

- badanie sytuacji gospodarczej oraz wskazanie pozycji gminy Świlcza na tle innych jednostek o podobnym potencjale ekonomicznym, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w obszarze pozyskiwania środków z funduszy unijnych,
- analizę ogólnej struktury budżetu,
- analizę i ocenę projektowania polityki fiskalnej przez władze gminy,
- analizę podejmowanych działań w obszarze planowania budżetu w poszczególnych latach poddanych analizie, wraz z oceną trafności założeń pod kątem stopnia i skali dokonywanych zmian,
- analizę wydajności źródeł przychodów budżetowych,
- kształtowanie dochodów własnych,
- zbadanie wydatków budżetowych pod względem ich poziomu i struktury na tle innych jednostek o podobnym potencjale ekonomicznym oraz struktury poszczególnych działów wydatków, tendencji ich zmian i ich dynamiki,
- analizę wskaźnikową budżetu, obejmującą interpretację danych dotyczących m.in. zadłużenia,
- wynikające z przeprowadzonych badań rekomendacje dotyczące polityki finansowej gminy na kolejne lata.

Ramy czasowe ekspertyzy

Analizą budżetu gminy i innych zagadnień związanych z jej finansami Miasta objęto w zasadzie lata 2011–2014, uznawane przez nas za okres odpowiadający poprzedniej kadencji władz samorządowych. W obliczeniach prognostycznych – obejmujących okres do roku 2026, zakładaliśmy, że budżet gminy na rok 2015 zostanie wykonany zgodnie z postanowieniami zawartymi w uchwale budżetowej Rady Gminy Nr IV/19/2015 z dnia 26 stycznia 2015 r. Oznacza to, że prezentowane w dalszej części własne prognozy IBAF obejmują lata 2016–2026. Horyzont czasowy prezentowanych przez nas prognoz jest więc zgodny z okresem, na jaki została ustalona aktualnie obowiązująca wieloletnia prognoza finansowa gminy (WPF), wynikająca z uchwały Rady Gminy Świlcza Nr III/10/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie zmian wieloletniej prognozy finansowej Gminy Świlcza. Prognoza ta będzie dla nas stanowiła punkt odniesienia do analizy wyników obliczeń prognostycznych, zastrzec jednak należy, że niektóre założenia przyjęte do konstrukcji WPF, takie jak np. brak jakichkolwiek dochodów majątkowych po roku 2019, czy reedukacja udziału wydatków majątkowych w ogólnej kwocie wydatków budżetowych do poziomu ok. niezbędne, w analizach i ocenach uwzględniliśmy również przewidywania, plany i prognozy odnoszące się do okresu po roku 2014.

W części dotyczącej oceny procedur zarządzania przez administrację samorządową realizacją zadań publicznych ocenie poddaliśmy stan stwierdzony w okresie opracowywania ekspertyzy oraz organizację Urzędu obowiązującą w tym samym czasie.

Wykorzystane materiały źródłowe

Podstawą do sporządzenia ekspertyzy były przede wszystkim dokumenty i sprawozdania przekazane nam przez pracowników Urzędu Gminy w Świlczy (UGŚ), w tym – sprawozdania budżetowe, dokumenty obrazujące strukturę organizacyjną Urzędu i szczegółowe informacje o zaciągniętych przez gminę kredytach. Wykorzystaliśmy również:

- dane Głównego Urzędu Statystycznego o wybranych cechach analizowanych jednostek samorządu terytorialnego,
- inne materiały, w tym – sprawozdania budżetowe otrzymane z Ministerstwa Finansów,
- dane Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju o wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- wyniki obliczeń prognostycznych przeprowadzonych w Instytucie Badań i Analiz Finansowych.

Pełny wykaz wykorzystanych materiałów zamieszczony został w załączniku nr 4.

Świlcza na tle podobnych gmin

Zgodnie z warunkami umowy, częścią ekspertyzy ma być porównanie Świlczy – pod względem sytuacji społeczno-gospodarczej oraz stanu finansów – z innymi gminami o podobnym charakterze i porównywalnym potencjale finansowym.

Jako podstawę dokonania takiego porównania wybraliśmy dwie grupy gmin. Pierwszą grupę tworzą cztery gminy:

- Niemce w województwie lubelskim,
- Juchnowiec Kościelny w województwie podlaskim,
- Piekoszów w województwie świętokrzyskim,
- Stawiguda w województwie warmińsko-mazurskim.

Wszystkie te gminy mają dwie wspólne cechy: są gminami wiejskimi i bezpośrednio graniczą z miastami wojewódzkimi. Wszystkie – poza znacznie mniejszą Stawigudą – charakteryzuje też podobna jak dla Świlczy liczba mieszkańców.

Drugą grupę – punkt odniesienia dla Świlczy – tworzą największe gminy powiatu rzeszowskiego, sąsiadujące bezpośrednio z Rzeszowem:

- Głogów Małopolski,
- Tyczyn,
- Boguchwała
- Trzebownisko

oraz – dodatkowo – Sokołów Małopolski.

Układ ekspertyzy

Ekspertyza składa się z pięciu rozdziałów. W rozdziale 1 prezentujemy podstawowe ustalenia wynikające z analizy dokumentów finansowych i przeprowadzonych przez nas obliczeń. Będą one szerzej omówione w kolejnych rozdziałach, będą też podstawą do sformułowania rekomendacji dotyczących polityki finansowej Świlczy na najbliższe lata.

W rozdziale 2 przedstawiliśmy podstawowe dane charakteryzujące sytuację społeczno-gospodarczą Świlczy, w tym – demograficzne uwarunkowania rozwoju gminy, sytuację dochodową mieszkańców, a także stan infrastruktury komunalnej

W rozdziale 3 przedstawiliśmy analizę wykonania budżetów Świlczy z lat 2011–2014. Szczególną uwagę zwrócono w tym rozdziale na kwestie zadłużenia i inwestycji, stanowiące – naszym zdaniem – najważniejsze problemy Świlczy.

W rozdziale 4 krótko omówiliśmy aktualną wersję wieloletniej prognozy finansowej (WPF) Świlczy, analizując jej realność. Dokonaliśmy też porównania prognoz zawartych w WPF z wynikami obliczeń prognostycznych przeprowadzonych w IBAF w ramach prac nad ekspertyzą dla Świlczy. Obliczenia te przedstawione zostały w kilku wariantach, obrazujących wpływ przyjęcia naszych rekomendacji na stan finansów gminy.

Rozdział 5 poświęcony jest ocenie sposobu zarządzania finansami Świlczy. Za kluczowe problemy uznaliśmy tu kwestie:

- relacji między planowaniem wieloletnim i ustaleniami zawartymi w budżetach na kolejne lata,
- precyzji planowania budżetowego,
- zarządzania długiem.

Zasadniczą część ekspertyzy zamyka rozdział 6, zawierający rekomendacje sformułowane po analizie finansów Świlczy.

Uzupełnieniem zasadniczego raportu są załączniki, przedstawiające bardziej szczegółowo wybrane zagadnienia prezentowane w ekspertyzie oraz wykaz dokumentów wykorzystanych przy opracowaniu niniejszego raportu.

W treści ekspertyzy uwzględniono wszystkie zagadnienia wskazane w umowie.

1. Podstawowe ustalenia

W rozdziale tym przedstawimy – w bardzo skrótowym ujęciu – najważniejsze ustalenia, poczynione przez nas na podstawie dokumentów dostarczonych przez Urząd Gminy, a także na podstawie innych materiałów (głównie publikacji Głównego Urzędu Statystycznego i materiałów otrzymanych z Ministerstwa Finansów). Ustalenia te są główną podstawą do sformułowania ocen zawartych w kolejnych rozdziałach oraz do sformułowania zamykających zasadniczą część ekspertyzy rekomendacji kierowanych do władz gminy Świlcza.

1.1. Sytuacja społeczno-gospodarcza

- 1.1.1. Pod wieloma względami Świlcza różni się od typowych gmin z obrzeża dużych miast.
- 1.1.2. Cechą odróżniającą Świlczę od innych analizowanych przez nas gmin podmiejskich jest również wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej.
- 1.1.3. Stopa bezrobocia jest w Świlczy znacznie niższa od średniej krajowej i – w jeszcze większym stopniu – od średniej wojewódzkiej. Jest ona jednak relatywnie wysoka jak na gminę w bezpośrednim sąsiedztwie dobrze rozwijającego się miasta wojewódzkiego.
- 1.1.4. Osiągnięto dobry poziom wskaźników dostępu do wody i kanalizacji.
- 1.1.5. Najpoważniejszym problemem Świlczy jest obecnie konieczność podjęcia dużych inwestycji, których zasadniczym celem będzie zwiększenie atrakcyjności Świlczy jako lokalizacji inwestycji mieszkaniowych i działalności gospodarczej. Wymaga to dużych nakładów na infrastrukturę transportową i uzbrojenie terenów pod nowe inwestycje.
- 1.1.5. W swych dokumentach programowych Świlcza nie zdefiniowała jasno swoich relacji z Rzeszowem, chociaż ze względu na położenie Świlczy jest to element o kluczowym znaczeniu dla programowania przyszłego rozwoju tej gminy.

1.2. Budżet i zarządzanie długiem

- 1.2.1. Budżet dochodów i wydatków bieżących Świlczy jest obecnie zrównoważony i w najbliższych latach nie widać zagrożeń dla tego stanu.
- 1.2.2. Świlcza jest nadal obciążona dość wysokimi spłatami zobowiązań i koniecznością obsługi kredytów zaciągniętych w poprzednich latach. Z naszych obliczeń wynika jednak, że przy racjonalnym prowadzeniu polityki budżetowej, co oznacza przede wszystkim zachowanie dyscypliny wydatkowej, Świlczy nie grozi przekroczenie dopuszczalnych norm obciążenia dochodów spłatami i odsetkami.
- 1.2.3. Od kilku lat utrzymywany jest stały poziom wydatków na administrację, jednak udział wydatków na administrację w całości wydatków budżetowych jest nadal wysoki.
- 1.2.4. Część oświatowa subwencji ogólnej pokrywa około 70% wydatków w dziale 801 – Oświata i wychowanie. Jest to, na tle innych jednostek samorządu o porównywalnym potencjale, dobra proporcja. Uwagę zwraca jednak duże zatrudnienie personelu pomocniczego i niewykorzystane możliwości optymalizacji sieci placówek oświatowych
- 1.2.5. Gmina prowadzi bardzo aktywną politykę stawek podatkowych w podatku od nieruchomości. Brak jednak dokumentów obrazujących skuteczność stosowanych instrumentów.
- 1.2.6. W perspektywie finansowej 2007–2013 gmina wykazała dużą aktywność w staraniach o pozyskanie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, co w efekcie doprowadziło do uzyskania dofinansowania dla ponad 40 projektów. Nie uniknięto jednak przy tym nadmiernego rozproszenia środków. Relatywnie niski był przy tym poziom unijnego dofinansowania poszczególnych projektów.
- 1.2.7. Sytuacja finansowa Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji jest bardzo zła.
- 1.2.8. Nie ma natomiast problemów finansowych związanych z bieżącym funkcjonowaniem pozostałych jednostek pozabudżetowych – Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Zakładu Wodociągów i Kanalizacji.

1.3. Zarządzanie finansami

- 1.3.1. Zbyt słabe jest powiązanie procedur rocznego planowania budżetowego z ustaleniami zawartymi w planach wieloletnich i dokumentach strategicznych.
- 1.3.2. Dochody budżetowe planowane są ostrożnie, a ujawniane w trakcie roku nadwyżki realizowanych dochodów ponad ustalenia z uchwały budżetowej są wykorzystywane przez wielokrotne korekty budżetu.
- 1.3.3. Dług gminy tworzy dziś ponad 20 kredytów i pożyczek zaciągniętych w różnych instytucjach bankowych i funduszach celowych. Utrudnia to sprawne zarządzanie długiem gminy.

2. Sytuacja społeczno-gospodarcza

Świlcza należy do dużej grupy gmin, której charakter, funkcje i sytuację społeczno-gospodarczą determinuje położenie na obrzeżach dużych ośrodków miejskich.

Gminy te charakteryzuje najczęściej:

- przeciętny poziom dochodów budżetowych – skutek mieszanego, rolniczo-usługowego lub rolniczo-przemysłowego charakteru gminy,
- niezły stan infrastruktury komunalnej,
- stosunkowo niskie bezrobocie – efekt bliskości dużego miasta, lecz jednocześnie dość duży odsetek ludności korzystającej ze wsparcia pomocy społecznej,
- niekorzystna struktura demograficzna,
- trudności z pozyskaniem kwalifikowanych kadr.

Świlcza dobrze wpisuje się w ten schemat. Dochody budżetowe Świlczy przypadające na jednego mieszkańca są niższe od średniej krajowej, chociaż dość wyraźnie przekraczają średni poziom dochodów w gminach wiejskich, a także średni poziom dochodów budżetowych *per capita* w skali województwa. Dobre jest wyposażenie w podstawową infrastrukturę komunalną – 92% mieszkańców ma dostęp do sieci wodociągowej, 84% – do sieci gazowej. Niższy jest natomiast udział mieszkańców mających mieszkania podłączone do sieci kanalizacyjnej.

Poziom stopy bezrobocia jest w Świlczy znacznie niższy od przeciętnej krajowej – w 2013 roku wynosił on 8,6%, a więc był znacznie niższy od średniej krajowej. Przy stosunkowo niskim bezrobociu Świlcza ma jednak problemy demograficzne – maleje liczba dzieci i młodzieży, rośnie natomiast – i to już od kilku lat – liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Ważnym czynnikiem wspomagającym rozwój Świlczy są jej powiązania komunikacyjne – przez teren gminy przebiegają dwie ważne drogi (A4 i droga krajowa 94) i linia kolejowa. Stwarza to dobre warunki – jak dotychczas wykorzystane jeszcze w niewystarczającym stopniu – lokowania w gminie działalności produkcyjnej i usługowej.

Porównanie Świlczy z gminami wybranymi przez nas jako punkt odniesienia dla oceny społecznej, gospodarczej i finansowej sytuacji Świlczy (lista tych gmin została podana na s. 9) pokazuje, że Świlcza pod względem parametrów charakteryzujących ich sytuację społeczno-

gospodarczą nie odbiega – ani na plus, ani na minus – od sytuacji w innych gminach sąsiadujących z Rzeszowem lub z innymi miastami wojewódzkimi.

Do ostrożności w ocenie sytuacji społeczno-gospodarczej Świlczy skłania fakt, iż w ostatniej kadencji przytoczone przez nas wskaźniki nie uległy istotnym zmianom. Dotyczy to w szczególności:

- stopy bezrobocia, która w 2013 r. była w Świlczy wyższa niż w roku 2011,
- odsetka mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej nie uległ w tych samych latach zmianie.

3. Ocena sytuacji finansowej Świlczy

Celem opisaną poniżej analizy sytuacji finansowej Świlczy było dokonanie oceny obecnego stanu finansów gminy i sformułowanie na tej podstawie rekomendacji dotyczących polityki finansowej na najbliższe lata.

Analizę rozpoczniemy od zestawienia podstawowych wielkości budżetu Świlczy w latach 2010–2014.

Tabela 1. Dochody i wydatki budżetu Świlczy w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014	
	zł				2010=100	2011=100
Dochody	39.809,4	40.685,7	43.507,4	43.410,9	45.852,6	115,2
Dochody bieżące	33.656,5	36.276,6	39.778,3	39.010,7	41.792,3	124,2
Dochody majątkowe	6.152,9	4.409,2	3.729,1	4.400,1	4.060,3	66,0
Wydatki	49.204,0	42.586,9	41.628,2	43.125,9	47.765,3	97,1
Wydatki bieżące	30.850,7	35.075,2	35.324,9	35.910,2	37.423,9	121,3
Wydatki majątkowe	18.353,3	7.641,2	6.303,4	7.215,8	10.341,5	56,3
Wynik	-9.394,6	-1.901,2	1.879,2	284,9	-1.912,8	x
Wynik budżetu bieżącego	2.805,8	1.201,3	4.453,4	3.100,5	4.368,4	x
Wynik budżetu majątkowego	-12.200,4	-3.232,0	-2.574,2	-2.815,6	-6.281,2	x

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdania budżetowe za rok 2014 otrzymane z UGŚ

Z zamieszczonych powyżej danych wynika, że w latach 2011–2014 budżet Świlczy był w stanie względnej równowagi, o czym świadczą następujące fakty:

- utrzymywał się – z niewielkimi perturbacjami w 2013 r. – wzrostowy trend dochodów, które w roku 2014 były o 15,2% wyższe niż w ostatnim roku poprzedniej kadencji, przy czym wzrostowi dochodów towarzyszyły istotne zmiany struktury tych dochodów;
- wydatki rosły wolniej i mniej równomiernie niż dochody, przy czym taką relację wzrostu wydatków do wzrostu dochodów osiągnięto dzięki znacznemu ograniczeniu wydatków majątkowych, przy szybko rosnących wydatkach bieżących – o ile w 2010 r. wydatki

- majątkowe stanowiły 37,3% wszystkich wydatków budżetowych, to w roku 2014 wskaźnik ten wynosił już tylko 21,7%;
- łączny deficyt budżetu gminy za cały okres kadencji wyniósł ok. 1,6 mln zł, czyli mniej niż 1% dochodów zrealizowanych w tym okresie, dodatni był natomiast – zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych – wynik budżetu bieżącego – mimo wzrostu zadłużenia wskaźnik relacji długu gminy do dochodów budżetowych obniżył się w okresie ostatniej kadencji z 51,4% w 2010 r. do 47,7% w roku 2014.

W całym okresie poprzedniej kadencji były odczuwalne negatywne skutki radykalnego zwiększenia wydatków majątkowych i wynikającego stąd zwiększenia zadłużenia gminy w roku 2010. W roku tym wydatki majątkowe wyniosły ponad 18,3 mln zł, co odpowiadało 46,1% dochodów gminy z tego roku. Tak wysokie wydatki majątkowe spowodowały, że budżet Świlczy na rok 2010 zamknął się deficytem wynoszącym 12,2 mln zł, co – mimo rozpoczynania tego roku z nadwyżką środków finansowych – spowodowało wzrost zadłużenia gminy do poziomu prawie 20,5 mln zł – aż o 9,7 mln zł większego niż na koniec 2009 roku. W efekcie dochody budżetu gminy zostały na wiele następnych lat obciążone spłatami zaciągniętych kredytów i znaczącymi kosztami ich obsługi – w latach 2011–2014 pochłonięły one ok. 2,5% wszystkich dochodów budżetowych Świlczy. Kolejne 4,4% dochodów trzeba było przeznaczyć na spłaty przypadających na lata 2011–2014 rat kredytów.

Dobłą miarą zdolności gminy do finansowania – z własnych zasobów – wydatków inwestycyjnych jest relacja nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi powiększona o przychody uzyskiwane ze sprzedaży majątku. Wielkość ta – odniesiona do kwoty dochodów bieżących – pokazuje jaką część tych dochodów możemy – bez zaciągania zobowiązań przeznaczyć na finansowanie wydatków na inwestycje, które nie mają pokrycia w dochodach majątkowych, czyli w dotacjach inwestycyjnych i własnych dochodach z majątku gminy. W Świlczy poziom ten został w roku 2010 drastycznie przekroczony – z analizowanych przez nas sprawozdań budżetowych wynika, że w roku 2010 na finansowanie inwestycji można było przeznaczyć ok. 8,3% dochodów bieżących Świlczy, czyli ok. 7% dochodów ogółem, a dochody majątkowe stanowiły ok. 15,5% dochodów budżetowych. Oznacza to, że ze środków własnych na finansowanie inwestycji można było przeznaczyć ok. 24% dochodów. Faktycznie zrealizowane wydatki inwestycyjne były jednak prawie dwukrotnie wyższe.

Reakcja władz gminy na tak zasadniczą zmianę proporcji budżetowych była jednak zbyt słaba. Ograniczono co prawda znacznie wydatki majątkowe, lecz jednocześnie dopuszczono do wzrostu wydatków bieżących w tempie przekraczającym tempo wzrostu dochodów – o ile dochody budżetu Świlczy w 2014 r. odpowiadały 115,2% dochodów z 2010 r., to wydatki bieżące wzrosły w tym samym czasie aż o 21,3%, co pogłębiło jeszcze problemy ze zrównoważeniem budżetu. Nie podjęto również dostatecznie skutecznych działań dla zrównoważenia rosnących wydatków większymi dochodami, choć przyznać należy, że udało się utrzymać – mimo dość aktywnego wykorzystywania ulg podatkowych i obniżonych stawek podatkowych – wzrostowy trend dochodów.

Reasumując, nadmierny wzrost wydatków majątkowych w 2010 r. spowodował znaczące pogorszenie sytuacji finansowej gminy, a przedsięwzięcia podejmowane w kolejnych latach w celu rozwiązania powstałych problemów nie były wystarczająco radykalne i skuteczne. W efekcie w kolejnych latach nie tylko nie udało się zmniejszyć zadłużenia gminy spowodowanego kredytami zaciąganyymi na finansowanie kolejnych inwestycji, co więcej – zadłużenie Świlczy wzrosło.

Świlcza jest dziś zagrożona możliwością przekroczenia określonych w ustawie o finansach publicznych limitów zadłużenia i okresową utratą prawa do samodzielnego ustalania sposobu wykorzystania środków budżetowych. Uniknięcie tego niebezpieczeństwa jest nadal możliwe, lecz wymagać będzie konsekwencji w prowadzeniu polityki finansowej w najbliższych latach. Nie do uniknięcia jest już również zasadnicze ograniczenie – co najmniej przez kilka najbliższych lat – wydatków majątkowych.

3.1. Dochody budżetowe

Dochody budżetowe gminy Świlcza wyniosły w okresie kadencji 2011–2014 ok. 173,5 mln zł, czyli ok. 43,4 mln zł rocznie, wykazując przy tym dość wyraźną tendencję wzrostową. Dochody budżetowe w roku 2014 były o 15,1% wyższe niż w ostatnim roku poprzedniej kadencji, a największy wkład w tempo wzrostu dochodów miał wzrost wpływów z udziałów w podatkach dochodowych (43,3% łącznej kwoty wzrostu dochodów) i subwencji ogólnej (31,7%). Znikomy był natomiast wkład dotacji we wzrost dochodów, przy czym wzrostowi dochodów z dotacji na zadania własne towarzyszyło znaczne zmniejszenie dotacji finansowanych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej.

W zamieszczonym poniżej zestawieniu obrazującym dochody budżetowe Świlczy w latach 2010–2014 wyraźnie widoczne są – częściowo zasygnalizowane już powyżej – zmiany w strukturze dochodów, a więc przede wszystkim:

- szybki wzrost wpływów z udziałów w podatkach dochodowych,
- bardzo wolny wzrost dotacji na zadania zlecone,
- bardzo wyraźne ograniczenie dochodów związanych z inwestycjami, w tym – dotacji na zadania finansowane z udziałem środków budżetowych UE i dotacji („krajowych”) na inwestycje związane z wykonywaniem przez gminę jej zadań własnych.

Tabela 2. Dochody budżetu Świlczy w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014		
	Zł					2010=100	2011=100
Dochody ogółem	39.809.374	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.595	115,1	112,6
Subwencje	16.309.599	16.211.077	17.886.681	17.742.026	18.223.187	111,7	112,4
Dotacje	11.751.854	10.934.112	9.983.768	11.124.042	12.107.265	103,0	110,7
Dotacje na zadania zlecone	4.871.397	4.772.215	4.825.210	5.000.823	4.947.932	101,5	103,6
Dotacje na zadania UE	5.167.672	4.207.304	1.509.584	2.527.467	3.170.965	61,4	75,3
Pozostałe dotacje	1.722.794	1.954.593	3.648.974	3.595.752	3.988.367	231,5	204,0
Udziały w podatkach dochodowych	4.905.464	5.708.212	6.325.835	6.652.666	7.519.538	153,3	131,7
PIT	4.812.548	5.569.826	6.185.680	6.502.646	7.265.559	151,0	128,4
CIT	92.916	138.386	140.155	150.020	253.979	273,3	183,5
Dochody własne	6.842.457	7.832.303	9.311.142	7.892.127	8.002.605	117,0	102,2
Podatek od nieruchomości	2.905.406	4.819.075	4.024.441	4.030.628	4.261.345	146,6	88,4
Dochody ze sprzedaży majątku	1.139.993	12.793	227.421	684.579	99.746	8,7	779,6
Pozostałe dochody własne	2.797.058	3.000.435	5.059.280	3.176.920	3.641.514	130,2	121,4
Dochody bieżące	33.656.486	36.276.550	39.778.301	39.010.714	41.792.301	124,1	115,2
Dochody majątkowe	6.152.888	4.409.154	3.729.124	4.400.147	4.060.294	65,9	92,0

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdania budżetowe za rok 2014 otrzymane z UGŚ

Wskazując na szybki wzrost dochodów z udziałów w podatkach dochodowych (PIT i CIT) podkreślić należy, że mimo znaczącego wzrostu dochodów z udziałów w PIT dochody Świlczy z tego tytułu nadal są wyraźnie niższe niż w podobnych gminach, a spektakularny wzrost dochodów z udziałów w CIT nie ma – z uwagi na niski udział CIT w dochodach budżetowych – większego wpływu na sytuację finansową gminy.

Zwraca również uwagę wyraźne zmniejszenie udziału dochodów majątkowych w ogólnej kwocie dochodów budżetowych. Tylko niewielką część tych dochodów stanowią dochody z majątku gminy, a decydującą rolę odgrywają dotacje inwestycyjne. Konieczność ograniczenia zakresu prowadzonych inwestycji wynika więc nie tylko z potrzeby wygospodarowania środków na spłatę i obsługę zadłużenia, ale i z mniejszego dopływu zewnętrznych środków finansujących inwestycje.

Problemem dla gminy jest malejąca wartość realna dotacji na zadania zlecone. Dotacje przekazane na ten cel Świlczy w 2014 r. (4.947,9 tys. zł) były – co do realnej wartości – aż o 7% mniejsze od dotacji z 2010 r.

Oddzielnej analizy wymagają dochody pochodzące z podatku od nieruchomości. Problem ten zostanie omówiony w części poświęconej polityce dochodowej gminy.

3.1.2. Polityka dochodowa

Zasady polityki dochodowej Świlczy nie zostały nigdzie formalnie określone. Oznacza to, że zasady te (i ich przestrzeganie) można obserwować tylko pośrednio, przez analizę skutków podejmowanych decyzji finansowych. Analiza taka nie daje jednak klarownego obrazu stosowanych reguł zarządzania dochodami – co wynika między innymi z dużej zmienności sytuacji, w jakiej konstruowane są kolejne budżety. Nie podejmujemy się więc całościowej oceny reguł (jak już wskazaliśmy – niepisanych) rządzących decyzjami władz gminy dotyczącymi kształtowania dochodów budżetowych. Ograniczymy się jedynie do zasygnalizowania dwóch problemów, wymagających – naszym zdaniem – podjęcia pewnych działań usprawniających zarządzanie dochodami budżetowymi.

Pierwszy z tych problemów dotyczy podatku od nieruchomości. Z przekazanych nam danych wynika, że w gminie Świlcza na dużą skalę stosowane są instrumenty pozwalające na obniżenie kwot podatku od nieruchomości należnych od osób prawnych posiadających nieruchomości na terenie gminy. Skutki finansowe stosowania takich instrumentów jak:

- uchwalanie stawek podatkowych niższych od maksymalnych dopuszczonych przez prawo,
- ulgi podatkowe,
- zwolnienia i odroczenia płatności podatku,

szacować można na ok. 1,3 – 1,5 mln zł. Przypomnieć przy tym należy, że opisane powyżej kwoty niepobranых, a potencjalnie dostępnych dochodów traktowane są przy obliczaniu subwencji wyrównawczej dla gminy na równi z dochodami faktycznie pobranymi.

Rezygnacja z części możliwych do pobrania dochodów może oczywiście – gdy zbadamy wszystkie bezpośrednie (utrata dochodów) i pośrednie skutki stosowania ulg, zwolnień i uchwalania niższych niż jest to możliwe stawek podatkowych – okazać się korzystna dla finansów gminy, tworząc zachęty do lokowania działalności komercyjnej na terenie gminy. Może się więc okazać, że pozorna utrata dochodów przynosi per saldo korzystne skutki – zwiększając wpływy z innych

podatków i zmniejszając niektóre wydatki budżetowe – na przykład wydatki na pomoc społeczną. Zasady racjonalnego zarządzania finansami i zasady przejrzystości finansów publicznych wymagają jednak, by taką kalkulację pełnych skutków aktywnego stosowania instrumentów podatkowych przeprowadzić i opublikować.

Drugi istotny problem dotyczy pozyskanych przez gminę środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Aktywne działania władz gminy doprowadziły do pozyskania środków na dofinansowanie ponad 40 projektów, dzięki czemu gmina uzyskała do wykorzystania dodatkowe środki finansowe w wysokości ponad 21 mln zł. Projekty te są jednak bardzo rozproszone – dotyczą różnego rodzaju zadań gminy, przy czym znaczna ich część nie jest powiązana z tymi dziedzinami działalności gminy, których finansowanie ma największe znaczenie z punktu widzenia długofalowego rozwoju gminy.

Nawet jeśli – co zresztą uważamy za bardzo prawdopodobne – realizacja każdego z projektów była celowa z punktu widzenia pewnych potrzeb lokalnych, to takiej polityki wykorzystania środków unijnych nie możemy uznać za poprawną. Jednoczesne finansowanie zadań z bardzo różnych dziedzin i to często zadań o lokalnym – nawet w skali gminy – znaczeniu, zmniejsza możliwości finansowania tych zadań, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy. Prowadzi to do wniosku o konieczności dokładniejszej selekcji zadań, o których finansowanie gmina zamierza się ubiegać.

3.2. Wydatki budżetowe

Całkowite wydatki budżetowe Świlczy wyniosły w latach 2011–2014 ok. 175,2 mln zł i były tylko o 1% większe od dochodów osiągniętych w tym okresie. Budżet Świlczy zachowywał więc w tym okresie bieżącą równowagę, przyjęty poziom wydatków nie pozwolił jednak na obniżenie stanu zadłużenia w stosunku do stanu, z jakim Świlcza wchodziła w kadencję 2011–2014, a więc stanu z końca 2010 r.

3.2.1. Dynamika i struktura wydatków

W żadnym z lat kadencji 2011–2014 wydatki budżetu Świlczy nie przekroczyły poziomu wydatków z 2010 roku, choć stopniowo zbliżały się do tego poziomu. Ograniczenie wydatków zostało wymuszone koniecznością ograniczenia deficytu budżetowego, który w 2010 r. wyniósł aż 12 mln zł. Wymusiło to również wyraźne zmiany w strukturze wydatków.

Struktura działowa wydatków budżetu Świlczy w latach 2011–2014 nie odbiega od standardowych proporcji obserwowanych w niemal wszystkich budżetach gmin. Prawie 40% wydatków przypada na dział „Oświata i wychowanie”, kolejne 40% na działy „Pomoc społeczna”, „Administracja”, „Gospodarka komunalna” i „Transport”. W pięciu działach klasyfikacji budżetowej koncentruje się więc ok. 80% wszystkich wydatków budżetowych gminy.

Tabela 3. Wydatki Gminy Świlcza (według działów) w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014		
	zł					2010=100	2011=100
Wydatki ogółem	49.203.977	42.716.390	41.628.237	43.125.932	47.765.350	97,1	111,8
w tym:							
Transport	3.725.870	3.920.075	1.195.237	1.301.789	2.847.517	76,4	72,6
Administracja	4.108.266	4.130.366	4.916.685	4.301.454	4.443.908	108,2	107,6
Obsługa długu publicznego	715.536	1.236.498	1.393.011	989.549	779.262	108,9	63,0
Różne rozliczenia	376.474	1.610.108	430.573	464.097	516.564	137,2	32,1
Oświata i wychowanie	17.408.575	16.700.980	18.286.357	18.756.823	18.924.977	108,7	113,3
Pomoc społeczna	6.895.007	6.625.897	7.093.500	7.575.591	7.410.411	107,5	111,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	1.042.054	940.718	772.788	675.009	1.051.764	100,9	111,8
Gospodarka komunalna	3.623.346	1.708.292	940.575	1.806.174	4.234.193	116,9	247,9
Kultura	2.470.351	1.783.985	1.122.083	1.176.072	1.292.726	52,3	72,5
	Wydatki ogółem = 100						
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
w tym:							
Transport	7,6	9,2	2,9	3,0	6,0		
Administracja	8,3	9,7	11,8	10,0	9,3		
Obsługa długu publicznego	1,5	2,9	3,3	2,3	1,6		
Różne rozliczenia	0,8	3,8	1,0	1,1	1,1		
Oświata i wychowanie	35,4	39,1	43,9	43,5	39,6		
Pomoc społeczna	14,0	15,5	17,0	17,6	15,5		
Edukacyjna opieka wychowawcza	2,1	2,2	1,9	1,6	2,2		
Gospodarka komunalna	7,4	4,0	2,3	4,2	8,9		
Kultura	5,0	4,2	2,7	2,7	2,7		

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdania budżetowe otrzymane z UGŚ

Widoczne są różnice w dynamice wzrostu wydatków zaliczanych do różnych działów, a także duża niestabilność działowej struktury wydatków. Zwraca też uwagę wysoka dynamika wydatków na transport i gospodarkę komunalną.

Bardziej stabilna była w kadencji 2011–2014 struktura wydatków budżetowych według ekonomicznego charakteru wydatków. We wszystkich analizowanych latach największą część wydatków stanowiły wydatki gminnych jednostek budżetowych – w tym placówek oświatowych, Urzędu Gminy oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Za zamieszczonych poniżej danych widać też wyraźnie, że dostosowanie wydatków do sytuacji zwiększonego zapotrzebowania na środki służące spłacie zaciągniętych wcześniej kredytów polegało głównie na dużym ograniczeniu wydatków na inwestycje. Odnotować przy tym należy fakt, iż stabilizacja łącznych wydatków jednostek budżetowych nie zahamowała całkowicie wzrostu wynagrodzeń, chociaż realna wartość wypłacanych wynagrodzeń znacznie się zmniejszyła – realna wartość wszystkich wynagrodzeń wypłaconych w jednostkach budżetowych gminy w 2014 r. była aż o ok. 7% niższa od wartości tych wypłat z roku 2010.

Tabela 4. Wydatki budżetu Świlczy (według rodzajów) w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014	
	zł					2010=100 2011=100
Wydatki	49.203.977	42.716.390	41.628.237	43.125.932	47.765.350	97,1 111,8
Dotacje	2.255.075	1.725.581	1.875.795	2.490.052	3.440.301	152,6 199,4
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6.165.404	5.953.555	6.164.106	6.475.250	6.456.035	104,7 108,4
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	27.787.716	26.179.011	25.941.312	26.009.614	26.748.272	96,3 102,2
: wynagrodzenia	15.386.195	15.624.610	16.165.325	16.022.733	15.689.406	102,0 100,4
pochodne od wynagrodzeń	2.771.026	2.696.433	3.176.897	3.153.792	3.142.449	113,4 116,5
pozostałe wydatki bieżące	9.630.496	7.857.968	6.599.089	6.833.089	7.916.416	82,2 100,7
Wydatki majątkowe	12.353.288	7.641.161	6.303.367	7.215.758	10.341.480	83,7 135,3
Obsługa długu publicznego	642.493	1.217.081	1.343.657	935.258	779.262	121,3 64,0
Wydatki ogółem = 100						
Wydatki	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Dotacje	4,6	4,0	4,5	5,8	7,2	5,4
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	12,5	13,9	14,8	15,0	13,5	14,3
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	56,5	61,3	62,3	60,3	56,0	59,8
: wynagrodzenia	31,3	36,6	38,8	37,2	32,8	36,2
pochodne od wynagrodzeń	5,6	6,3	7,6	7,3	6,6	6,9
Pozostałe wydatki bieżące	19,6	18,4	15,9	15,8	16,6	16,7
Wydatki majątkowe	25,1	17,9	15,1	16,7	21,7	18,0
Obsługa długu publicznego	1,3	2,8	3,2	2,2	1,6	2,4

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdanie budżetowe Rb-28 za rok 2014 otrzymane z UGŚ

Wydatki podlegające refundacji ze środków budżetu UE stanowiły w kadencji 2011–2014 niecałe 6% wszystkich wydatków budżetowych, przy dość dużych zmianach tego udziału w kolejnych latach. Tylko ok. 9% środków unijnych służyło finansowaniu wydatków bieżących. Krajowe środki na współfinansowanie zadań finansowanych z udziałem środków europejskich (łącznie wartość tych wydatków wyniosła w kadencji 2011–2014 15,4 mln zł, czyli 8,8% wszystkich wydatków budżetowych) pokrywały ponad 33% wydatków na te zadania

Tabela 5. Finansowanie wydatków budżetu Świlczy w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014	2011–2014
	mln zł					
Wydatki ogółem	49.203.977	42.716.390	41.628.237	43.125.932	47.765.350	175.235.908
Środki krajowe	43.215.486	39.162.324	40.474.242	40.925.281	44.410.085	164.971.931
Środki UE	5.988.491	3.554.065	1.153.995	2.200.651	3.355.265	10.263.976
Wydatki bieżące	36.850.689	35.075.228	35.324.871	35.910.174	37.423.870	143.734.142
Środki krajowe	36.622.402	34.816.798	35.082.058	35.710.964	37.172.456	142.782.277
Środki UE	228.288	258.430	242.812	199.209	251.414	951.865
Wydatki majątkowe	12.353.288	7.641.161	6.303.367	7.215.758	10.341.480	31.501.766
Środki krajowe	6.593.085	4.345.526	5.392.183	5.214.317	7.237.628	22.189.654
Środki UE	5.760.204	3.295.635	911.183	2.001.441	3.103.851	9.312.111

Tabela 5. Finansowanie wydatków budżetu Świlczy w latach 2010–2014 – c.d.

Treść	2010	2011	2012	2013	2014	2011–2014
	mln zł					
	Wydatki ogółem = 100					
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Środki krajowe	87,8	91,7	97,2	94,9	93,0	94,1
Środki UE	12,2	8,3	2,8	5,1	7,0	5,9
Wydatki bieżące	74,9	82,1	84,9	83,3	78,3	82,0
Środki krajowe	74,4	81,5	84,3	82,8	77,8	81,5
Środki UE	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Wydatki majątkowe	25,1	17,9	15,1	16,7	21,7	18,0
Środki krajowe	13,4	10,2	13,0	12,1	15,2	12,7
Środki UE	11,7	7,7	2,2	4,6	6,5	5,3

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdanie budżetowe Rb-28 za rok 2014 otrzymane z UML

3.2.2. Wydatki bieżące

Wydatki na te zadania bieżące stanowiły w latach 2011–2014 ok. 82% wszystkich wydatków budżetowych.

Tabela 6. Wydatki bieżące Gminy Świlcza (według działów) w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014		
	Zł					2010=100	2011=100
Wydatki ogółem	36.850.689	35.075.228	35.324.871	35.910.174	37.423.870	101,6	106,7
w tym:							
Transport	3.345.252	1.108.942	877.903	952.286	1.320.285	39,5	119,1
Administracja	4.102.666	4.099.978	4.586.356	4.237.828	4.443.908	108,3	108,4
Obsługa długu publicznego	715.536	1.236.498	1.393.011	989.549	779.262	108,9	63,0
Różne rozliczenia	376.474	1.610.108	430.573	464.097	516.564	137,2	32,1
Oświata i wychowanie	16.681.898	16.617.894	17.621.786	17.889.140	17.674.054	105,9	106,4
Pomoc społeczna	6.817.649	6.625.554	7.093.500	7.750.735	7.925.511	116,2	119,6
Edukacyjna opieka wychowawcza	1.042.054	934.928	772.502	675.009	1.051.764	100,9	112,5
Gospodarka komunalna	753.780	802.449	545.370	914.197	1.391.505	184,6	173,4
Kultura	1.512.301	955.553	1.032.276	1.060.346	1.209.066	79,9	126,5

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdania budżetowe otrzymane z UGŚ

Wydatki bieżące były niemal w całości finansowane środkami krajowymi. Analiza tych wydatków nie wnosi nowych, interesujących elementów do przedstawionej powyżej analizy łącznych kwot wydatków budżetowych.

3.2.3. Wydatki majątkowe

W całej kadencji 2011–2014 wydatki majątkowe stanowiły 18% wydatków budżetowych. Wydatki majątkowe poniesione w całym tym okresie były mniejsze niż wydatki majątkowe z roku 2010. Dobrze pokazuje to skalę ograniczeń wydatkowych, jakie musiały być wprowadzone po roku 2010. Przypomnieć należy, że wydatki bieżące zostały od roku 2011 również ograniczone, lecz redukcja ta była znacznie mniejsza niż w przypadku wydatków majątkowych. Głównym

źródłem finansowania wydatków majątkowych były środki krajowe. Środki unijne finansowały w kadencji 211–2014 ok. 30% wydatków majątkowych.

Tabela 7. Wydatki majątkowe budżetu Świlcza (według działów) w latach 2010–2014

Treść	2010	2011	2012	2013	2014		
	Zł				2010=100	2011=100	
Wydatki	12.353.288	7.641.161	6.303.367	7.215.758	10.341.480	83,7	135,3
w tym:							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	3.178.813	82.987	1.043.030	1.789.306	362.349	11,4	436,6
Transport	380.618	2.811.133	317.334	349.503	1.527.232	401,3	54,3
Gospodarka mieszkaniowa	258.260	40.000	256.517	3.454	253.541	98,2	633,9
Bezpieczeństwo publiczne	2.426.913	1.909.417	305.563	185.578	641.143	26,4	33,6
Oświata i wychowanie	726.677	83.086	664.570	867.683	1.250.922	172,1	1505,6
Pomoc społeczna	77.358	343	1.013.314	1.495.332	0	0,0	0,0
Gospodarka komunalna	2.869.565	905.843	395.204	891.977	2.842.687	99,1	313,8
Kultura i dziedzictwo narodowe	958.051	828.432	89.807	115.726	83.661	8,7	10,1
Kultura fizyczna	910.879	763.531	1.172.312	887.218	3.113.903	341,9	407,8

Źródło: dane Ministerstwa Finansów i sprawozdania budżetowe otrzymane z UGŚ

Pewnym zaskoczeniem może być fakt, iż najwięcej środków inwestycyjnych przeznaczono w kadencji 2011–2014 na inwestycje z dziedziny kultury fizycznej. Dopiero na kolejnych miejscach „rankingu” znalazły się wydatki o charakterze podstawowej infrastruktury komunalnej, klasyfikowane w działach „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”, „Transport” oraz „Gospodarka komunalna”. Uznać to należy za kolejny dowód potwierdzający tezę, iż w kadencji 2011–2014 planowanie budżetowe nie było ściśle związane ze strategicznymi kierunkami rozwoju gminy.

Z ogólnej kwoty wydatków majątkowych 54,5% przypadało na zadania inwestycyjne finansowane w całości środkami krajowymi, a ok. 45,5% – na inwestycje korzystające z unijnego dofinansowania. W latach 2011–2014 unijny wkład w finansowanie tych inwestycji równy był 39,3% wszystkich wydatków poniesionych na finansowanie tych inwestycyjnych. Zastanawia fakt, iż udział środków unijnych w finansowaniu tych inwestycji był wyższy niż wynikałoby to z przekazanych nam danych o wszystkich projektach realizowanych przez gminę finansowym udziałem środków unijnych. O ile bowiem jest możliwe, by faktyczne proporcje finansowania zadań były mniej korzystne niż wynika to z pułapu finansowania unijnego określonego w umowie, o tyle mało prawdopodobna wydaje się sytuacja odwrotna. Nakazuje to pewną ostrożność w interpretowaniu danych wynikających z przekazanych nam danych.

3.3. Wynik budżetu i zadłużenie

Po roku 2010 Świlcza weszła w okres spłat kredytów zaciągniętych w poprzedniej kadencji. Konieczność przeznaczenia znacznych kwot na spłaty długu wynoszącego u progu nowej kadencji ok. 20 mln zł oraz na odsetki od tych kredytów o pożyczek wymusiła znaczące obniżenie wydatków. Okazało się ono niewystarczające dla wygospodarowania nadwyżki budżetowej pokrywa-

jącej w pełni należne spłaty i odsetki. W efekcie w całej kadencji 2011–2014 nie udało się zmniejszyć zadłużenia gminy, co więcej – wzrosło ono o kolejne 1,9 mln zł, osiągając na koniec 2014 r. poziom 21,9 mln zł.

3.3.1. Równowaga budżetowa

Mimo tych problemów, Świlcza utrzymała w latach 2011–2014 względną równowagę budżetową, o czym świadczy fakt, że skumulowany deficyt budżetowy równy był w całym czterolecu równowartości 1,2% wydatków budżetowych, a w żadnym momencie nie pojawiło się zagrożenie przekroczenia norm obciążenia dochodów skutkami finansowymi zadłużenia gminy, ustalonymi w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Zasadniczym problemem finansowym Świlczy nie jest więc wysoki poziom deficytu budżetowego (w istocie rzeczy nie jest on duży), lecz skutki wymuszonego ograniczenia wydatków, zmniejszającego w zasadniczy sposób – przynajmniej w najbliższych latach – możliwości finansowania planowanych przedsięwzięć rozwojowych. Pewne problemy stwarzać też może przyjęty sposób finansowania deficytu, polegający na zaciąganiu licznych, stosunkowo niewielkich kredytów i pożyczek o zróżnicowanym okresie spłat. Teoretycznie dawało to możliwość elastycznego ukształtowania profilu spłat, w praktyce okazało się to jednak trudne.

3.3.2. Zadłużenie

Dług gminy Świlcza składał się na początku 2015 r. z 26 różnych kredytów i pożyczek zaciągniętych w bankach i Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ich wykaz przedstawiono w załączniku nr 3.

Rozkład spłat jest mocno nierównomierny, a największe spłaty przypadają na najbliższe lata – w ciągu tych trzech lat trzeba będzie spłacić raty kapitałowe w wysokości ponad 8,5 mln zł i zapłacić odsetki wynoszące łącznie ok. 2 mln zł. Jak stąd widać, zaciągając liczne kredyty nie wykorzystano szansy na lepsze rozłożenie spłat długu gminy. Jest przy tym oczywiste, że konieczność odrębnego monitorowania każdego z 26 zobowiązań powoduje dodatkowe problemy organizacyjne.

Tabela 8. Zobowiązania kredytowe gminy Świlcza do spłaty w latach 2015–2018

Wierzyciel	Stan zadłużenia na 31 grudnia 2014 r.	Spłaty (zł)				Stan zadłużenia na 31 grudnia 2018 r.
		2015	2016	2017	2018	
BGK	4.920.825	56.300	39.525	645.000	555.000	3.625.000
BOŚ	11.696.541	360.731	22.000	312.000	2.504.000	8.497.810
BS Świlcza	1.500.000	2.000	2.000	2.000	2.000	1.492.000
BS Świlcza	3.415.705	700.000	780.000	1.935.705	–	–
WFOŚiGW	336.011	336.011	–	–	–	–
Razem	21.869.082	1.455.042	843.525	2.894.705	3.061.000	13.614.810

Podjęcie kroków w kierunku dalszej restrukturyzacji zadłużenia stworzyłoby szanse przyspieszenia momentu, w którym możliwie Bedzie przynajmniej częściowe odblokowanie możliwości ponoszenia większych wydatków na rozwój gminy.

3.4. Jednostki pozabudżetowe

Dla oceny sytuacji finansowej gminy istotne znaczenie ma także stan finansów podległych gminie jednostek pozabudżetowych. Pod tym pojęciem rozumiemy podległe gminie samodzielne jednostki organizacyjne, działające w formie organizacyjnej innej niż jednostka budżetowa i powołane w celu wykonywania zadań publicznych. W gminie Świlcza status tak mają:

- Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji (GCKSiR), mające status samorządowej instytucji kultury, a więc jednostki z osobowością prawną,
- Gminna Biblioteka Publiczna (GBP), również mająca status samorządowej instytucji kultury,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji (ZWik), działający w formie zakładu budżetowego.

Z przeprowadzonej przez nas analizy dokumentów sprawozdawczych za lata 2011–2014 wynika, że sytuacja finansowa GBP i ZWiK jest obecnie stabilna, z tym że w przypadku GBP jej funkcjonowanie i sytuacja finansowa są w całości uzależnione od dotacji z budżetu gminy. Przekazywana Bibliotece dotacja, wynosząca w kolejnych latach kadencji 2011–2014 od 387,6 tys. zł do 419,7 tys. zł (w 2014 r.) jest wystarczająca na to, by GBP mogła prawidłowo finansować koszty swej działalności – nie oznacza to oczywiście, że niecelowe byłoby rozważenie skutków, jakie dla działalności Biblioteki miałyby zwiększenie dotacji.

Znacznie bardziej złożona jest sytuacja finansowa GCKSiR. Jednostka ta jest również dotowana z budżetu gminy, a przekazywane jej dotacje (od 522,4 tys. zł w 2011 r. do 689,7 tys. zł w 2014 r.), stanowiące w 2014 r. 96,5% wszystkich przychodów GCKSiR, nie wystarczają na pokrycie ponoszonych przez tę jednostkę kosztów. W efekcie narastają zobowiązania, które w końcu 2014 r. przewyższyły już wartość aktywów GCKSiR. Oznacza to sytuację faktycznej upadłości tej jednostki. Kwota zobowiązań GCKSiR (ok. 37 tys. zł, a więc mniej niż wysokość dotacji przypadającej na jeden miesiąc) nie jest jeszcze co prawda znacząca i nie zagraża finansom gminy, niepokoi natomiast fakt, iż podobna sytuacja utrzymuje się już od kilku lat. Celowe wydaje się więc dokonanie szczegółowej analizy sytuacji finansowej, a przede wszystkim – analizy kosztów i analizy funkcjonowania GCKSiR, by na tej podstawie można było podjąć niezbędne kroki naprawcze.

3.5. Budżet Świlczy na tle innych gmin

Porównanie podstawowych danych o budżecie Świlczy w 2013 r. i o budżetach wybranych, podobnych pod względem charakteru do Świlczy gmin położonych na obrzeżach innych miast wojewódzkich Polski Wschodniej pokazuje, że budżet Świlczy nie odbiega w znaczący sposób od budżetów gmin – poza budżetem Stawigudy („sąsiadki” Olsztyna), która przy znacznie mniejszej liczbie mieszkańców osiąga wyniki finansowe wyraźnie lepsze od pozostałych porównywanych gmin. Przykład Stawigudy jest o tyle interesujący, iż pokazuje, że kluczem do powodzenia gmin położonych blisko dużych miast jest zapewnienie sobie wysokich dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych i z podatku od nieruchomości. Interesujące jest i to, że struktura wydatków Stawigudy odbiega zdecydowanie od struktury wydatków gmin o podobnym do Świlczy poziomie dochodów – znacznie mniejsze są wydatki na pomoc społeczną, co pozwala na lepsze finansowanie oświaty i kultury, a także gospodarki komunalnej. Zwraca też uwagę słaba ko-

relacja wysokości subwencji wyrównawczej z ogólnym poziomem dochodów poszczególnych gmin – Stawiguda, z dochodami na jednego mieszkańca o prawie 1800 zł wyższymi niż w Świlczy otrzymuje subwencję wyrównawczą – również w przeliczeniu na jednego mieszkańca – dwa i pół raza wyższą niż Świlcza. Zwrócić też należy uwagę na fakt, iż dla żadnej z porównywanych gmin dochody z udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych nie stanowią istotnego źródła dochodów.

Tabela 9. Wybrane dane o dochodach, wydatkach i zobowiązaniach Świlczy oraz wybranych gmin Polski Wschodniej

Treść	Świlcza	Juchnowiec Kościelny	Niemce	Piekoszów	Stawiguda
Ludność	16.169	15.167	18.262	16.195	7.249
zł na jednego mieszkańca					
Dochody	2.764,1	2.684,8	2.405,5	2.843,3	4.544,9
w tym:					
– część oświatowa subwencji ogólnej	803,2	803,2	705,8	944,6	597,5
– część wyrównawcza subwencji ogólnej	294,1	284,0	78,5	31,9	152,8
– dotacje	432,2	684,5	446,5	541,7	603,3
– podatek dochodowy od osób fizycznych	653,8	402,2	499,0	450,0	1.307,7
– podatek dochodowy od osób prawnych	34,0	9,3	11,6	24,8	5,4
– podatek od nieruchomości	549,5	249,3	353,2	374,7	744,3
Wydatki	2.876,3	2.667,2	2.951,6	2.765,8	4.231,8
Wydatki bieżące	2.145,7	2.220,9	2.176,4	2.388,2	3.276,8
Wydatki (ogółem) w wybranych działach					
Transport i łączność	503,6	80,5	321,9	157,1	513,6
Administracja publiczna	233,0	266,0	242,6	347,0	477,9
Obsługa długu	25,9	61,2	24,9	76,8	84,1
Oświata i wychowanie	1.188,1	1.160,0	1.417,7	1.252,9	1.511,3
Pomoc społeczna	392,4	468,5	411,7	438,2	350,6
Gospodarka komunalna	175,2	111,7	156,8	61,2	414,2
Kultura	60,1	72,7	75,1	71,6	107,2
Turystyka i sport	23,1	67,0	76,0	103,1	65,8
Zadłużenie	586,6	1.201,4	1.089,3	2.307,1	1.762,0
Świlcza = 100					
Dochody	100,0	93,8	112,9	100,2	44,8
w tym:	100,0	103,0	89,6	105,9	169,3
– część oświatowa subwencji ogólnej	100,0	84,7	87,9	117,6	74,4
– część wyrównawcza subwencji ogólnej	100,0	22,3	27,6	11,2	53,8
– dotacje	100,0	63,1	65,2	79,1	88,1
– podatek dochodowy od osób fizycznych	100,0	162,6	124,1	111,9	325,2
– podatek dochodowy od osób prawnych	100,0	366,5	125,3	267,5	58,5
– podatek od nieruchomości	100,0	220,4	141,7	150,3	298,6
Wydatki	100,0	107,8	110,7	103,7	158,7
Wydatki bieżące	100,0	96,6	98,0	107,5	147,5
Wydatki (ogółem) w wybranych działach					
Transport i łączność	100,0	625,5	399,8	195,2	637,9
Administracja publiczna	100,0	87,6	91,2	130,4	179,6
Obsługa długu	100,0	42,3	40,6	125,4	137,5
Oświata i wychowanie	100,0	102,4	122,2	108,0	130,3
Pomoc społeczna	100,0	83,8	87,9	93,5	74,8
Gospodarka komunalna	100,0	156,8	140,4	54,7	370,8
Kultura	100,0	82,6	103,3	98,4	147,3
Turystyka i sport	100,0	34,4	113,4	153,9	98,2
Zadłużenie	100,0	48,8	90,7	192,0	146,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów

Do podobnych wniosków prowadzi porównanie budżetu Świlczy z budżetami wybranych gmin powiatu rzeszowskiego, z tym że w powiecie tym nie ma gminy, która w znaczący sposób przewyższałaby dochodami inne gminy powiatu. Zauważyć przy tym należy, że różniący się od pozostałych gmin Sokołów Małopolski jest zestawie wybranych pięciu gmin powiatu rzeszowskiego jedyną gminą, która nie graniczy bezpośrednio z Rzeszowem, a dobrą pozycję dochodową zawdzięcza on przede wszystkim wysokim dochodom z dotacji i subwencji wyrównawczej.

Tabela 10. Wybrane dane o dochodach, wydatkach i zobowiązaniach Świlczy oraz wybranych gmin powiatu rzeszowskiego

Treść	Świlcza	Sokołów Małopolski	Głogów Małopolski	Boguchwała	Trzebownisko
Ludność	16.169	17.029	19.118	19.307	20.425
zł na jednego mieszkańca					
Dochody	2.684,8	3.482,2	2.898,3	2.575,6	2.636,7
w tym:					
– część oświatowa subwencji ogólnej	803,2	920,3	723,9	691,4	821,9
– część wyrównawcza subwencji ogólnej	294,1	518,6	0,0	251,9	130,8
– dotacje	684,5	1.015,2	532,8	516,2	550,7
– podatek dochodowy od osób fizycznych	402,2	271,8	544,4	526,6	433,4
– podatek dochodowy od osób prawnych	9,3	1,5	73,3	12,9	22,1
– podatek od nieruchomości	249,3	177,0	552,8	282,8	400,7
Wydatki	2.667,2	3.576,0	2.700,3	2.573,0	3.267,5
Wydatki bieżące	2.220,9	2.705,0	2.477,1	2.094,7	2.318,5
Wydatki (ogółem) w wybranych działach					
Transport i łączność	80,5	288,7	158,3	294,1	299,6
Administracja publiczna	266,0	217,2	216,4	246,9	337,2
Obsługa długu	61,2	35,1	35,5	55,1	25,0
Oświata i wychowanie	1.160,0	1.384,4	1.238,9	1.017,5	1.218,1
Pomoc społeczna	468,5	532,1	453,6	369,3	405,4
Gospodarka komunalna	111,7	324,3	121,6	292,1	754,5
Kultura	72,7	110,6	106,9	98,9	49,1
Turystyka i sport	67,0	164,7	87,7	47,0	57,4
Zadłużenie	1.201,4	1.006,2	840,2	1.228,0	976,8
Świlcza = 100					
Dochody	100,0	129,7	108,0	95,9	98,2
w tym:	100,0				
– część oświatowa subwencji ogólnej	100,0	114,6	90,1	86,1	102,3
– część wyrównawcza subwencji ogólnej	100,0	176,3	0,0	85,6	44,5
– dotacje	100,0	148,3	77,8	75,4	80,5
– podatek dochodowy od osób fizycznych	100,0	67,6	135,4	130,9	107,8
– podatek dochodowy od osób prawnych	100,0	16,2	790,2	138,9	238,7
– podatek od nieruchomości	100,0	71,0	221,8	113,4	160,8
Wydatki	100,0	134,1	101,2	96,5	122,5
Wydatki bieżące	100,0	121,8	111,5	94,3	104,4
Wydatki (ogółem) w wybranych działach	100,0				
Transport i łączność	100,0	358,6	196,6	365,3	372,2
Administracja publiczna	100,0	81,6	81,3	92,8	126,8
Obsługa długu	100,0	57,4	58,1	90,0	40,9
Oświata i wychowanie	100,0	119,3	106,8	87,7	105,0
Pomoc społeczna	100,0	113,6	96,8	78,8	86,5
Gospodarka komunalna	100,0	290,3	108,9	261,5	675,4
Kultura	100,0	152,1	146,9	135,9	67,5
Turystyka i sport	100,0	245,6	130,8	70,2	85,7
Zadłużenie	100,0	83,8	69,9	102,2	81,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów

Reasumując, finanse Świlczy nie odbiegają znacząco od średniego poziomu dochodów innych gmin o podobnym charakterze i wielkości. Nie oznacza to jednak, że finanse Świlczy nie wymagają podjęcia pewnych działań naprawczych. Nie ma jednak powodu, by obecną sytuację finansową Świlczy traktować jako bezpośrednie zagrożenie dla normalnego funkcjonowania gminy i jej dalszego rozwoju.

4. Wieloletnia prognoza finansowa gminy

Wieloletnia prognoza finansowa (WPF), której opracowanie i uchwalenie jest – na mocy art. 230 ustawy o finansach publicznych – obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego, powinna być podstawą do prac nad projektami kolejnych uchwał budżetowych, a zarazem dokumentem, który zapewnia kierunkową zgodność kolejnych budżetów ze strategią jednostki samorządu terytorialnego (jeśli została ona uchwalona¹) lub innymi dokumentami określającymi kierunki rozwoju jednostki. WPF jest też formalną podstawą do oceny przez regionalną izbę obrachunkową możliwości finansowych jednostki. Z tego względu analiza WPF – jej rzetelności i wynikających z niej założeń polityki budżetowej – jest niezbędnym elementem oceny całości kształtu polityki finansowej gminy.

4.1. Aktualna prognoza

Obowiązująca obecnie – po ostatnich, niewielkich korektach wprowadzonych uchwałą nr III/10/2014 Rady Gminy Świlcza z dnia 29 grudnia 2014 r. – wieloletnia prognoza finansowa gminy Świlcza obejmuje okres do roku 2026, czyli do ostatniego roku spłat kredytów zaciągniętych do końca 2014 r.

Analiza ustaleń zawartych w WPF pozwala stwierdzić, że prognoza ta została skonstruowana przy następujących, najważniejszych założeniach:

- 1) po roku 2014 gmina nie będzie zaciągała nowych zobowiązań kredytowych,
- 2) dla lat 2020–2026 w prognozie dochodów nie uwzględnia się dochodów o charakterze dotacji inwestycyjnych, w tym – w szczególności – dotacji finansowanych środkami pochodzącymi z budżetu UE, a także dotacji inwestycyjnych z budżetu państwa,
- 3) dochody z subwencji ogólnej i dochodów własnych (łącznie z udziałami w podatkach dochodowych) będą w całym okresie objętym prognozą rosły o 2% rocznie,

¹ Uchwalenie strategii rozwoju jest obowiązkowe tylko dla samorządów województw

- 4) po zmniejszeniu w 2015 r. wydatków bieżących do poziomu 90% tych wydatków z roku 2014, w kolejnych latach wydatki bieżące będą rosły ze średnim tempem wzrostu 2,6% rocznie.

Najważniejsze wielkości WPF przedstawiono poniżej, w tabeli 11.

Tabela 11. Wybrane wielkości wieloletniej prognozy finansowej Świlczy na lata 2015–2026

Rok	Dochody ogółem	Dochody bieżące	PIT	Subwencja ogólna	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Zadłużenie na koniec roku
	Zł						
2015	40.669.425	39.456.925	7.458.865	18.249.386	35.295.639	3.544.055,76	20.414.040
2016	41.251.581	40.651.581	7.757.219	18.845.873	36.181.418	4.226.637,91	19.570.515
2017	42.314.779	41.714.779	7.989.935	19.411.249	37.215.074	2.205.000,06	16.675.810
2018	43.301.480	42.901.480	8.229.633	20.018.688	37.856.680	2.383.800,00	13.614.810
2019	44.296.722	43.896.722	8.476.521	20.418.052	39.352.722	2.355.000,00	11.025.810
2020	44.774.623	44.774.623	8.646.051	20.826.413	40.225.623	2.995.000,00	9.471.810
2021	45.649.995	45.649.995	8.818.972	21.242.940	40.900.975	3.200.000,00	7.922.790
2022	46.542.639	46.542.639	8.995.351	21.667.799	42.442.639	2.600.000,00	6.422.790
2023	47.452.937	47.452.937	9.175.258	22.101.155	43.952.937	2.000.000,00	4.922.790
2024	48.381.249	48.381.249	9.358.763	22.543.179	44.381.249	2.500.000,00	3.422.790
2025	49.327.909	49.327.909	9.545.938	22.994.042	45.327.909	2.500.000,00	1.922.790
2026	50.293.293	50.293.293	9.736.857	23.453.927	45.870.503	2.500.000,00	–
rok poprzedni = 100							
2015	85,8	94,2	102,1	103,0	90,6	29,6	91,3
2016	101,4	103,0	104,0	103,3	102,5	119,3	95,9
2017	102,6	102,6	103,0	103,0	102,9	52,2	85,2
2018	102,3	102,8	103,0	103,1	101,7	108,1	81,6
2019	102,3	102,3	103,0	102,0	104,0	98,8	81,0
2020	101,1	102,0	102,0	102,0	102,2	127,2	85,9
2021	102,0	102,0	102,0	102,0	101,7	106,8	83,6
2022	102,0	102,0	102,0	102,0	103,8	81,3	81,1
2023	102,0	102,0	102,0	102,0	103,6	76,9	76,6
2024	102,0	102,0	102,0	102,0	101,0	125,0	69,5
2025	102,0	102,0	102,0	102,0	102,1	100,0	56,2
2026	102,0	102,0	102,0	102,0	101,2	100,0	0,0

Źródło: uchwała Rady Gminy Świlcza z dnia 29 grudnia 2014 r., nr III/10/2014

Analizując zawarte w powyższej tabeli dane należy pamiętać, że założenie o braku zewnętrznych (dotacyjnych) dochodów majątkowych po roku 2019 nie oznacza, iż autorzy prognozy nie przewidują ubiegania się o takie dotacje. Uznano jednak, że wobec faktu, iż nie na obecnie racjonalnych przesłankach, by prognozować możliwe do uzyskania kwoty dotacji majątkowych, lepszym rozwiązaniem – z punktu widzenia metodologii konstrukcji prognozy – będzie pominięcie tych dochodów w prezentowanych wynikach. Kwoty podawane w WPF jako wydatki majątkowe oznaczają więc:

- dla lat 2014–2019 – faktycznie prognozowane wydatki majątkowe, finansowane zarówno ze środków własnych, jak i z dotacji inwestycyjnych,
- dla lat 2019 – 2026 – prognozę wydatków majątkowych, które w świetle danych o prognozowanych dochodach, wydatkach bieżących i rozchodach będą mogły być finansowane ze środków własnych.

Taka konwencja prezentacji prognozy jest dopuszczalna, lecz pamiętać należy, że interpretacja danych o wydatkach majątkowych i o łącznej kwocie prognozowanych wydatków jest inna dla lat 2014–2019, a inna dla lat 2020–2026.

4.2. Ocena realności prognozy

Wieloletnią prognozę finansową dla Świlczy w wersji przedstawionej powyżej uznać należy za zbyt ostrożną. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż praktycznie dla całego okresu objętego prognozą przyjęto, iż dynamika najważniejszych rodzajów dochodów budżetowych ukształtuje się na poziomie ok. 2% rocznie. Byłoby to założenie realistyczne tylko wtedy, gdyby makroekonomiczne założenia prognozy przewidywały utrzymanie się przez najbliższe 10 lat inflacji na poziomie ok. 1% rocznie i podobnego tempa wzrostu gospodarczego. Nie wydaje się jednak, by były jakiegokolwiek podstawy do przyjmowania takich założeń.

Zdecydowanie zbyt ostrożne są też prognozy dotyczące możliwości finansowania wydatków majątkowych własnymi środkami. Prognoza została opracowana przy założeniu, że nadwyżka budżetu bieżącego będzie w całości przeznaczana na spłaty zobowiązań, co oznacza, że nie będzie mogła służyć finansowaniu ewentualnego deficytu budżetu majątkowego. Nie ma jednak powodu, by takie założenie a priori przyjmować, rezygnując z prób znalezienia oszczędności w wydatkach bieżących.

W efekcie musimy uznać, że wieloletnia prognoza finansowa Świlczy ma czysto formalny charakter, operując z jednej strony bardzo pesymistycznymi założeniami co do dochodów budżetu gminy, z drugiej – nie dając możliwości oceny rozmiarów środków, jakie w perspektywie najbliższych 11 lat (2016–2026) można będzie przeznaczyć na wydatki inwestycyjne.

4.3. Prognoza IBAF

Uzupełnieniem przedstawionej powyżej analizy i oceny WPF są opracowane w Instytucie Badań i Analiz Finansowych trzy warianty prognozy dochodów i wydatków budżetowych Świlczy na lata objęte WPF. Celem tej prognozy było sprawdzenie, czy przy ostrożnych założeniach dochodowych i równie konserwatywnych założeniach co do możliwości znaczącej redukcji wydatków bieżących Świlcza będzie w stanie spełnić określone w ustawie o finansach publicznych wymogi równowagi budżetowej, zachowując przy tym zdolność do finansowania – w rozsądnych rozmiarach – wydatków inwestycyjnych. Prognoza została sporządzona w trzech wariantach.

Do sporządzenia podstawowego wariantu prognozy przyjęto następujące założenia:

- 1) budżet gminy na rok 2015 zostanie wykonany zgodnie z wielkościami ustalonymi przez Radę Gminy;
- 2) w latach 2016–2026 dochody budżetu z subwencji ogólnej, dotacji z budżetu państwa oraz dochodów własnych innych niż podatek od nieruchomości, będą rosły o 3% rocznie;
- 3) baza podatkowa dla podatku od nieruchomości (podstawa wymiaru podatku) będzie rosła o 1% rocznie;
- 4) w 2016 r. stawki podatku od nieruchomości zostaną podwyższone o 2%;

- 5) w zależności od wariantu, wydatki na wynagrodzenia podstawowe (stałe) będą rosły od 2% do 3% rocznie;
- 6) środki na nagrody będą ustalane w wysokości 10% planowanych wynagrodzeń podstawowych;
- 7) wydatki na tzw. „trzynastki” będą ustalane wysokości 8,3% wynagrodzeń z poprzedniego roku;
- 8) pochodne od wynagrodzeń równe będą 17% środków na wynagrodzenia;
- 9) pozapłacowe wydatki bieżące (bez kosztów obsługi i pochodnych od wynagrodzeń) rosnąć będą o 3% rocznie.
- 10) na inwestycje przeznaczane będzie corocznie 90% środków pozostałych z dochodów po sfinansowaniu planowanych wydatków bieżących i przypadających na dany rok spłat kredytów – pozostałe środki stanowiąc będą początkowy stan środków na kolejny rok.

W wariantcie II przyjęto wyższą niż w wariantcie I dynamikę wydatków na wynagrodzenia – o ile w wariantcie bazowym wydatki na wynagrodzenia miały rosnąć o 2% rocznie, to w wariantcie II założono wzrost o 3% rocznie – przez cały okres objęty prognozą. W wariantcie III wróciliśmy do pierwotnych założeń wzroście wydatków na wynagrodzenia, założyliśmy natomiast, że dokonana zostanie restrukturyzacja zadłużenia gminy, dzięki której:

- o dwa lata (do roku 2028) wydłużony zostanie okres spłat zadłużenia,
- zobowiązania spłacane będą w równych ratach rocznych.

Najważniejsze wnioski wynikające z przeprowadzonych obliczeń progностycznych są następujące.

1. We wszystkich trzech wariantach warunek określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych (dopuszczalna wielkość relacji sumy spłat i płatności odsetkowych do dochodów budżetowych) jest spełniony dla wszystkich lat objętych prognozą.
2. W wariantcie podstawowym Świlcza w latach 2016–2026 może przeznaczyć na inwestycje kwotę ok. 72,6 mln zł, czyli ok. 6,6 mln zł rocznie.
3. Zwiększenie (z 2% do 3% rocznie) dynamiki wydatków na wynagrodzenia zmniejsza pulę środków, które można przeznaczyć na inwestycje o ok. 13,7 mln zł, do poziomu ok. 5,4 mln zł rocznie.
4. Wydłużenie okresu spłat do roku 2028 zwiększa możliwości inwestycyjne w latach 2016–2026 o ok. 2,9 mln zł, a do spłaty pozostaje w końcu 2026 r. kwota ok. 3,2 mln zł.

Pełne wyniki obliczeń progностycznych przedstawione zostały w załączniku nr 1.

5. Ocena procedur zarządzania finansami Świlczy

W analizie procedur zarządzania finansami Świlczy skupiliśmy się na dwóch zagadnieniach, mających – w świetle analizy otrzymanych dokumentów budżetowych – kluczowe znaczenie dla jakości zarządzania finansami Świlczy. Za zagadnienia takie uznaliśmy:

- trafność planowania budżetowego, w szczególności w odniesieniu do planowania dochodów budżetowych,
- powiązanie prac planistycznych związanych z budżetami na kolejne lata z ustaleniami dokumentów określających strategię rozwoju gminy.

5.1. Trafność planowania budżetowego

Trafność planowania dochodów budżetowych jest jednym z czynników decydujących o jakości budżetu i efektywności zarządzania finansami gminy. Nadmiernie optymistyczna prognoza dochodów powoduje w trakcie roku budżetowego problemy wynikające z koniczności ograniczania planowanych wydatków, natomiast prognoza zbyt pesymistyczna wymusza – gdy określone są granice deficytu budżetowego – niepotrzebne ograniczenia w planowaniu wydatków. Doświadczenie dowodzi ponadto, że dokonywanie w trakcie roku korekt budżetu polegających na „zagospodarowaniu” ponadplanowych dochodów prowadzi najczęściej do niezbyt efektywnego wykorzystania środków budżetowych. Planowanie dochodów powinno więc być realistyczne i ostrożne, lecz bez tworzenia zbyt dużych „zakładek”.

Wyniki analizy trafności planowania dochodów budżetu Świlczy w latach 2011–2014 przedstawiono w tabeli 12. Liczby w kolumnach oznaczonych symbolami od 2011 do 2014 oznaczają relację (w procentach) wykonanych dochodów do prognozy dochodów z pierwotnej uchwały budżetowej. W ostatniej kolumnie (*Średni błąd prognozy*) prezentowane są wielkości określające średnie odchylenie (w procentach) łącznych kwot dochodów zrealizowanych w latach 2011–2014 do łącznych kwot prognoz z uchwał budżetowych, przy czym ujemna wielkość tego odchylenia oznacza, że prognozy z uchwał budżetowych były niedoszacowane.

Tabela 12. Trafność planowania dochodów budżetu Świlczy w latach 2011–2014

Treść	2011	2012	2013	2014	Średni błąd prognozy (%%)
	Plan według uchwały budżetowej = 100				
Dochody ogółem	103,4	110,8	101,5	107,2	-5,8
Dochody bieżące	107,1	110,3	101,6	108,9	-6,9
w tym:					
- podatek dochodowy od osób fizycznych	101,7	93,3	96,4	101,1	2,0
- podatek dochodowy od osób prawnych	173,0	116,8	125,0	169,3	-45,2
- podatek od nieruchomości	105,4	104,9	98,9	103,0	-3,1
- podatek rolny	91,6	104,4	97,4	96,6	2,6
- część oświatowa subwencji ogólnej	101,0	103,3	101,6	102,7	-2,2
- część wyrównawcza subwencji ogólnej	96,7	98,1	100,0	100,0	1,3
- dotacje na zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej	104,8	100,7	105,6	99,8	-2,7
Dochody majątkowe	80,5	116,5	99,8	92,1	5,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z UGŚ

Jak widać, prognozy dochodów przyjmowane w uchwałach budżetowych są dość ostrożne – we wszystkich latach łączne kwoty zrealizowanych dochodów i łączne kwoty zrealizowanych dochodów bieżących były wyraźnie wyższe od wielkości planowanych. Po części jest to wynik decyzji podejmowanych w trakcie roku budżetowego i niezależnych od gminy (dotyczy to w szczególności zmian kwot dotacji i subwencji ogólnej), jednak równie istotne znaczenie ma również ostrożne planowanie dochodów własnych – w tym dochodów podatkowych.

W naszym przekonaniu prezentowane powyżej wyniki nie skłaniają do ostrej krytyki stosowanych metod planowania. Celowe byłoby jednak przeprowadzenie analizy metod planowania dochodów podatkowych, a także podjęcie działań na rzecz zmniejszenia niepewności co do możliwości pozyskiwania środków na zewnętrzne finansowanie wydatków majątkowych.

5.2. Planowanie i programowanie wieloletnie

Za istotną słabość obowiązującej w Świlczy procedury planowania budżetowego uważamy słabe powiązanie prac nad projektami uchwał budżetowych z elementami planowania wieloletniego. Powoduje to poważne trudności w utrzymaniu konsekwentnej linii polityki budżetowej, tworzy ponadto ryzyko (które *de facto* ziściło się już w poprzedniej kadencji) podejmowania w uchwałach budżetowych decyzji, mających w późniejszych latach negatywny wpływ na możliwości rozwojowe gminy i na standard oferowanych mieszkańcom usług publicznych.

Taki stan rzeczy ma swe przyczyny w:

- braku sprecyzowanej strategii rozwoju, której ustalenia narzucałyby spójną koncepcję polityki budżetowej,
- braku wieloletniego planu inwestycyjnego i bardzo ostrożnym wykorzystywaniu możliwości ustanawiania programów wieloletnich, stabilizujących kierunki wykorzystania dostępnych środków publicznych,
- dużym obciążeniu służb finansowych Urzędu Gminy pracami związanymi z kolejnymi nowelizacjami uchwał budżetowych,

- małej przydatności wieloletniej prognozy finansowej do badania długookresowych skutków decyzji podejmowanych w ramach prac budżetowych.

Wzmocnienie powiązań procedury budżetowej z procedurami wieloletniego programowania rozwoju i wieloletniego planowania finansowego uważamy za jedno z najważniejszych przedsięwzięć, które władze gminy powinny podjąć w najbliższym czasie.

6. Rekomendacje

Przeprowadzona przez nas analiza finansów Świlczy wykazała, że zasadnicze problemy finansowe Świlczy nie są problemy bieżącej równowagi finansowej, lecz brak jasnej strategii finansowej, dzięki której priorytetem polityki finansowej gminy jest zapewnienie możliwie dużych środków na finansowanie przedsięwzięć o strategicznym znaczeniu dla gminy. Dlatego sformułowane poniżej rekomendacje odnoszą się głównie do tego typu problemów, a nie do przedsięwzięć związanych z bieżącą równowagą finansową. Nasze rekomendacje idą więc bardziej w kierunku wzmocnienia strategicznego planowania finansowego i nie mają charakteru „planu ratunkowego”, którego zresztą Świlcza, naszym zdaniem, w chwili obecnej nie potrzebuje.

Wychodząc z takich założeń rekomendujemy władzom Świlczy:

- określenie strategicznych kierunków rozwoju gminy, biorąc przy tym pod uwagę konieczność jasnego zdefiniowania relacji pomiędzy Świlczą i Rzeszowem i dostosowanie kierunków priorytetowych działań administracji samorządowej do przyjętego modelu relacji Świlczy i Rzeszowa,
- opracowanie wieloletniego planu inwestycyjnego zgodnego z określonymi kierunkami rozwoju, przy czym plan ten powinien:
 - a) ustalić kolejność najważniejszych inwestycji,
 - b) zawierać warianty uwzględniające różne możliwości pozyskiwania w latach 2016–2020 i 2020–2026 środków z BP i BUE
- wzmocnić powiązania budżetu z wieloletnią prognozą finansową i wieloletnim planem inwestycyjnym, aby dokumenty te stanowiły faktyczną podstawę do planowania budżetowego,
- wzmocnić selekcję zadań, o których dotowanie gmina będzie się ubiegać,
- uporządkować zarządzanie kredytami i ich ewidencję,
- podjąć działania na rzecz konsolidacji zadłużenia i obniżenia kosztów jego obsługi,
- dokonać dokładnej analizy finansów GCKSiR oraz efektywności wykorzystywania przez GCKSiR środków publicznych uzyskiwanych z dotacji budżetowych,
- dokonać dokładnej analizy organizacji sieci szkolnej i zatrudnienia w placówkach oświatowych,

- zanalizować przyczyny niskich dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz możliwości zwiększenia tych wpływów,
- ocenić zasadność stosowania ulg podatkowych – zwłaszcza w podatku od nieruchomości,
- wzmocnić nadzór nad prowadzeniem ewidencji finansowej i sporządzaniem sprawozdań budżetowych,
- zanalizować procedury planowania budżetowego i możliwości poprawy trafności prognoz budżetowych.

Poniżej przedstawimy krótkie uzasadnienie zalecanych przez nas działań.

6.1. Strategiczne kierunki działania

Świlcza nie posiada obecnie żadnego oficjalnego i publicznie dostępnego dokumentu określającego priorytetowe cele rozwoju gminy i strategię osiągania tych celów, co można sprowadzić do określenia głównych działań, jakie należy podjąć, by cele te osiągnąć. Opracowanie takiego dokumentu, niekoniecznie mającego formę rozwiniętej strategii rozwoju, stworzyłoby podstawę dla wieloletniego planowania budżetowego i dla oceny celowości podejmowania nowych zadań. Dałoby także podstawę do nakierowanego na osiągnięcie celów rozwoju kształtowania struktury wydatków budżetowych. Jest przy tym istotne, by określając priorytety polityki gminy w jasny sposób odnieść się do problemu relacji pomiędzy Świlczą i Rzeszowem, jest bowiem oczywiste, że sąsiedztwo Rzeszowa stanowi jeden z podstawowych czynników zewnętrznych, od których zależą możliwości rozwoju Świlczy. Konieczne jest zatem, by z sąsiedztwa tego uczynić szansę dla rozwoju Świlczy.

Byłoby wskazane, by dokument taki mógł być już podstawą do prac nad opracowaniem projektu budżetu Świlczy na rok 2016.

6.2. Wieloletni plan inwestycyjny

Brak formalnie uchwalonego wieloletniego planu inwestycyjnego (WPI) uważamy za największą słabość obowiązującego w Świlczy systemu zarządzania finansami gminy. Z tego powodu zalecenie pilnego, ale poprzedzonego szerokimi konsultacjami, opracowania i uchwalenia WPI uważamy za nasze kluczowe zalecenie wynikające z przeprowadzonych badań i analiz. Potrzeba posiadania WPI jest tym większa, że braki w infrastrukturze Świlczy mocno ograniczają jej rozwój, a jednocześnie – co już sygnalizowaliśmy – przez kilka lat zdolność Świlczy do finansowania inwestycji będzie mocno ograniczona.

Uchwalony WPI powinien być dobrze powiązany z innymi dokumentami strategicznymi, określającymi kierunki rozwoju gminy. I powinien zawierać:

- wykaz strategicznych (priorytetowych) programów inwestycyjnych,
- kolejność podejmowania nowych zadań inwestycyjnych,
- prognozę wydatków inwestycyjnych – z wyodrębnieniem najważniejszych zadań – na okres obowiązywania aktualnej wieloletniej prognozy finansowej.

Ustalenia zawarte w WPI powinny nie tylko służyć za podstawę planowania wydatków majątkowych w kolejnych budżetach, lecz również wskazywać najważniejsze kierunki działań administracji samorządowej związanych z pozyskiwaniem środków finansowych.

6.3. Powiązania budżetu z planami wieloletnimi

Plany i programy wieloletnie, określające długofalowe plany rozwojowe gminy powinny być – zarówno od strony formalnej jak i ze względów merytorycznych – podstawą konstrukcji kolejnych budżetów. Daje to możliwość zachowania logiki i ciągłości przyjętej polityki finansowej, pomaga też w takim zaplanowaniu wydatków, by priorytetowe kierunki rozwoju i związane z tym zadania były właściwie finansowane. Związanie procedur budżetowych z ustaleniami planów wieloletnich zmniejsza też niebezpieczeństwo obciążania budżetu wydatkami, które nie przyczyniają się do rozwiązywania podstawowych problemów gminy.

Zalecenie powiązania budżetu z planami wieloletnimi powinno być – od strony formalnej – zrealizowane przez zamieszczenie odpowiednich ustaleń w uchwałach określających tryb prac nad projektem uchwały budżetowej. Władzy wykonawczej zalecić też należy szersze przedstawienie i uzasadnienie wnoszonego projektu uchwały budżetowej w kontekście planów i strategii wieloletnich.

6.4. Selekcja wniosków o dotacje

Analiza przedstawionych nam dokumentów wykazała, że w latach objętych perspektywą finansową 2007–2013 administracja samorządowa Świlczy bardzo aktywnie i bardzo skutecznie zabiegała o środki pochodzące z budżetu UE. Efektem było pozyskanie środków unijnych na niemal 50 różnych projektów służących realizacji zadań gminy. O skuteczności działań administracji świadczy też fakt, iż prawie 86% złożonych wniosków rozpatrzonych zostało pozytywnie. Zastrzeżenia budzi jednak duże rozproszenie tematyczne wniosków (a w konsekwencji również otrzymanych dotacji). W efekcie ze środków unijnych finansowano liczne zadania, których realizację uznać można za celową i uzasadnioną lokalnymi potrzebami, lecz jednocześnie w zasadniczy sposób ograniczono możliwość finansowania zadań z zakresu gospodarki komunalnej i transportu, mających dla gminy podstawowe znaczenie.

Z tego względu władzom Świlczy należy zalecić mocniejszą selekcję wniosków o dofinansowanie zadań gminy i powiązanie wyboru zadań, o których wsparcie gmina będzie się ubiegać z planami strategicznymi, których opracowanie i faktyczne wykorzystywanie w pracach budżetowych zaleciliśmy już wcześniej. Zalecenie to odnosi się tak do wniosków o dofinansowanie zadań środkami budżetowymi UE, jak i wniosków o „krajowe” dotacje inwestycyjne na zadania gminy.

6.5. Uporządkowanie zarządzania kredytami

W toku prac nad ekspertyzą stwierdziliśmy kilka przypadków niezgodności pomiędzy dostarczonymi nam dokumentami odnoszącymi się do zadłużenia gminy, a także niezgodności pomię-

dzy materiałami sporządzanymi na potrzeby ekspertyzy i dokumentami sprawozdawczymi. Stwierdzone niezgodności nie miały zasadniczego znaczenia, ale świadczą o nie w pełni rzetelnym dokumentowaniu procesów związanych z zarządzaniem długiem gminy. W naszym przekonaniu wymaga to wzmocnienia nadzoru nad tworzeniem dokumentacji zadłużenia i nad obowiązującymi procedurami zarządzania długiem.

6.6. Konsolidacja zadłużenia

Ze względu na fakt, iż gmina spłaca obecnie ok. 20 różnych kredytów, a bieżące obciążenia spłatami i obsługą długu w istotny sposób ograniczają możliwość realizacji kluczowych przedsięwzięć rozwojowych, zalecić należy podjęcie próby konsolidacji obecnego zadłużenia poprzez zastąpienie obciążających dziś gminę zobowiązań mniejszą liczbą nowych instrumentów dłużnych, takich jak kredyty konsolidacyjne lub obligacje konsolidacyjne. Powinno to pozwolić na równoczesne osiągnięcie kilku pozytywnych efektów:

- uzyskanie korzystniejszych warunków spłaty zobowiązań,
- wydłużenie okresu spłaty, zmniejszające bieżące obciążenia spłatami i obsługą kredytów,
- uproszczenie zarządzania długiem gminy.

Ze względu na pewne problemy interpretacyjne występujące przy konsolidacji zadłużenia gmin i związane z tym rozbieżności w podejściu regionalnych izb obrachunkowych do takich operacji, celowe będzie skonsultowanie z RIO w Rzeszowie technicznych problemów związanych z przeprowadzeniem operacji konsolidacyjnej.

Niezależnie pod tego zalecić należy podjęcie próby renegotjacji umów kredytowych z poszczególnymi bankami-wierzycielami. Można jednak spodziewać się tu problemów wynikających z przepisów odnoszących się do zamówień publicznych.

6.7. Analiza finansów i działalności GCKSiR

Pilnym zadaniem jest też przeprowadzenie analizy efektywności wykorzystania dotacji przez Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji. Mimo rosnących z roku na rok dotacji dla tej instytucji z roku na rok pogłębiają się problemy finansowe GCKSiR. Zalecana przez nas analiza powinna objąć szczególności:

- ocenę zadań wykonywanych przez GCKSiR, z wyodrębnieniem zadań z zakresu kultury oraz z zakresu sportu i rekreacji, wraz z oceną kosztów realizacji tych zadań, w tym – ocenę działalności Centrum przez mieszkańców gminy,
- analizę i ocenę kosztów wynagrodzeń i innych wydatków o charakterze administracyjnym,
- analizę kosztów utrzymania nieruchomości w zarządzie GCKSiR,
- ocenę prawidłowości wykorzystania dotacji z budżetu gminy,
- ocenę stopnia wykorzystania przez GCKSiR możliwości pozyskiwania własnych przychodów,

- ocenę celowości utrzymywania filii GCKiSR.

Dodać należy, że analiza sposobu funkcjonowania GCKiSR musi – jeśli ma być rzetelna – uwzględniać fakt położenia Świlczy w bezpośredniej bliskości Rzeszowa, z którego ofertą kulturalną GCKiSR nie może raczej konkurować.

6.8. Analiza kosztów wykonywania zadań oświatowych

Jak już wcześniej sygnalizowaliśmy, osiągnięte w Świlczy relacje wielkości otrzymywanej subwencji oświatowej i wydatków na oświatę nie są – w porównaniu z innymi gminami – złe. Stwierdziliśmy jednak, iż w niektórych placówkach oświatowych zatrudnienie pracowników pomocniczych jest większe niż zatrudnienie nauczycieli, zwróciliśmy też uwagę na relatywnie dużą liczbę placówek oświatowych. Biorąc pod uwagę te fakty, a ponadto:

- wysoki udział wydatków oświatowych w ogólnej kwocie wydatków budżetowych,
- sytuację demograficzną Świlczy i duże prawdopodobieństwo tego, iż w kolejnych latach otrzymywana przez Świlczę subwencja oświatowa będzie malała,

za celowe uważamy przeprowadzenie szczegółowej analizy wydatków na oświatę i możliwości ich obniżenia bez pogarszania standardów pracy szkół.

6.9. Przyczyny niskich dochodów z PIT

Analiza porównawcza sytuacji społeczno-gospodarczej oraz finansów Świlczy z podobnymi – pod względem wybranych cech – gminami Polski Wschodniej wykazała, że Świlczę charakteryzuje niski udział zatrudnionych w ogólnej liczbie ludności, a w konsekwencji – znacznie niższy niż w gminach stanowiących dla Świlczy punkt odniesienia poziom dochodów z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Ponieważ dochody te – chociaż niższe niż w innych gminach – stanowią w Świlczy znaczącą część dochodów (w 2014 r. prawie 16% wszystkich dochodów) zalecić należy przeprowadzenie szczegółowej analizy przyczyn takiego stanu i podjęcie próby opracowania planu działań zmierzających do zwiększenia dochodów gminy z tytułu udziałów w PIT. Realizacja takiego planu powinna być uznana za jedno z priorytetowych zadań gminy. Należy przy tym pamiętać, że największe znaczenie dla realizacji tak zarysowanego celu mieć będą przedsięwzięcia pośrednio oddziałujące na wysokość wpływów z PIT.

6.10. Skuteczność ulg w podatku od nieruchomości

Analiza danych z przekazanych nam sprawozdań Rb-27S za lata 2011–2014 pokazuje, że skutki finansowe stosowania wobec osób prawnych stawek podatku od nieruchomości niższych od maksymalnych dopuszczonych prawem oraz skutki uchwalonych przez Radę Gminy ulg i zwolnień w tym podatku wynoszą ok. 1,3 mln zł rocznie, co odpowiada w przybliżeniu $\frac{1}{3}$ dochodów

gminy z tytułu tego podatku. Bezpośrednie skutki finansowe decyzji Rady Gminy w kwestii stosowanych stawek podatku od nieruchomości oraz stosowanych ulg i zwolnień mogą być – mimo tego, iż bezpośrednia utrata dochodów jest znacząca – w ostatecznym rachunku korzystne dla gminy. Należy jednak tezę taką udokumentować szczegółową analizą skutków stosowania takiej polityki podatkowej, by na takiej podstawie można było podjąć racjonalne decyzje co do celowości utrzymania tych ulg. Przeprowadzenie takiej analizy i ogłoszenie jej wyników ma również znaczenie z punktu widzenia jawności i przejrzystości polityki finansowej prowadzonej przez władze gminy.

Jedną ze szczegółowych kwestii do uwzględnienia w zalecanej analizie powinno być rozważenie potencjalnych skutków podwyższenia stawek podatku od budynków wykorzystywanych na prowadzenie działalności gospodarczej.

6.11. Procedury planowania budżetowego

Na koniec rekomendujemy dokonanie przeglądu procedur i algorytmów progностycznych stosowanych przy konstrukcji projektu budżetu gminy. Szczególną uwagę należy przy tym poświęcić algorytmom prognozowania tych rodzajów dochodów, dla których w kolejnych latach odchylenia faktycznego wykonania dochodów od prognoz formułowanych na etapie planowania budżetowego mają stały kierunek, czyli są systematycznie zawyżane lub – co zdarza się częściej – systematycznie zaniżane. Wyraźnie podkreślamy, że rekomendacja ta nie powinna być traktowana jako zachęta do zbyt agresywnego planowania dochodów.

Sugerujemy też rozważenie możliwości odejścia od korygowania budżetu gminy w końcowych tygodniach roku i dokonywanie takich korekt (już w odniesieniu do kolejnego roku budżetowego) w lutym lub w marcu

* * *

Niezależnie od zaleceń objętych formalnym zakresem ekspertyzy rekomendujemy władzom gminy:

- przeprowadzenie w Urzędzie Gminy pełnego audytu informatycznego, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo przechowywanych informacji oraz prawa dostępu pracowników do tych informacji – sugerujemy również wzmocnienie nadzoru nad pracą wykonywaną przez Administratora Bezpieczeństwa Informatycznego;
- szersze informowanie mieszkańców o problemach rozwoju i finansach gminy, w tym – wypracowanie stałych form jasnego informowania o problemach budżetowych.

Załącznik 1. Prognoza dochodów i wydatków budżetu Świlczy na lata 2016–2020

WARIANT I

Treść	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ZAŁOŻENIA								
<i>Dynamika bazy podatkowej PON</i>						1,010	1,010	1,010
<i>Dynamika stawek PON</i>						1,020	1,020	1,020
<i>Dynamika subwencji</i>						1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika dotacji z UE</i>						0,000	0,000	0,000
<i>Dynamika dotacji na zadania zlecone</i>						1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika PIT</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Dynamika wynagrodzeń podstawowych</i>						1,020	1,020	1,020
<i>Narzut środków na nagrody</i>						0,060	0,060	0,060
<i>Stawka "13"</i>						0,083	0,083	0,083
<i>Stawka pochodnych od wynagrodzeń</i>						0,170	0,170	0,170
<i>Dynamika pozostałych dochodów własnych</i>						1,02	1,02	1,02
<i>Dynamika wydatków pozostałych</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Udział inwestycji w wolnych środkach</i>						0,900	0,900	0,900
PROGNOZA								
Dochody (D)	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.594	43.014.911	47.167.832	48.016.366	48.881.777
Bieżące (Db)	36.276.550	39.778.301	39.010.714	41.792.301	39.621.567	43.740.555	44.554.816	45.385.612
Majątkowe	4.409.154	3.729.124	4.400.147	4.060.294	3.393.344	3.427.277	3.461.550	3.496.166
Subwencje	16.211.077	18.094.197	17.742.026	18.223.187	18.961.034	19.245.450	19.534.131	19.827.143
Dotacje	10.934.112	9.983.767	11.124.042	12.107.265	6.573.273	8.307.395	8.432.006	8.558.486
Dotacje z UE	4.207.304	1.509.584	2.527.467	3.170.965	1.585.483			
Dotacje na zadania zlecone	4.772.215	4.825.210	5.000.823	4.947.932	4.136.433	4.198.479	4.261.457	4.325.379
Dotacje pozostałe	1.954.593	3.648.974	3.595.752	3.988.367	4.048.193	4.108.915	4.170.549	4.233.107
Dochody własne	13.540.515	15.429.461	14.544.792	15.522.143	17.480.604	16.187.710	16.588.679	16.999.983
PIT	5.659.826	6.185.680	6.502.646	7.265.559	7.496.511	7.721.406	7.953.049	8.191.640
Podatek od nieruchomości	4.819.075	4.024.441	4.030.628	4.261.345	4.309.294	4.395.480	4.483.389	4.573.057
Dochody ze sprzedaży majątku (Dm)	12.793	227.421	684.575	99.746	1.683.795	0	0	0
Oplaty i inne dochody własne	3.048.821	4.991.920	3.326.943	3.895.493	3.991.004	4.070.824	4.152.241	4.235.285
Ogółem	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.594	43.014.911	47.167.832	48.016.366	48.881.777
Wydatki	42.586.897	41.628.237	43.125.932	47.765.350	41.059.869	45.509.694	44.507.106	45.216.510
Wydatki bieżące (Wb)	35.075.228	35.324.871	35.910.174	37.423.870	36.095.893	38.178.175	38.976.106	39.778.106
Obsługa długu (Od)	1.236.498	1.393.011	989.549	779.262	1.102.296	959.511	833.359	687.404
Wynagrodzenia	18.935.070	19.939.965	19.777.955	19.469.699	19.270.945	19.247.747	19.632.702	20.025.356
Podstawowe	14.478.378	15.031.351	14.849.330	14.602.187	16.128.496	16.451.066	16.780.087	17.115.689
"13"	1.146.232	1.133.975	1.173.403	1.087.219	2.903.129	2.961.192	3.020.416	3.080.824
Nagrody								
Pochodne od wynagrodzeń	3.310.460	3.774.639	3.755.222	3.780.293	3.142.449	2.796.681	2.852.615	2.909.667
Pozostałe wydatki bieżące	17.341.480	19.838.337	19.232.759	22.322.601	17.447.493	17.970.917	18.510.045	19.065.346
Środki do dyspozycji A						8.146.132	6.145.555	6.042.671
Wydatki majątkowe	7.641.161	6.303.367	7.215.758	10.341.480	4.963.976	7.331.518	5.531.000	5.438.404
Środki do dyspozycji B						814.613	1.429.169	2.033.436
Wynik	-1.901.192	1.879.189	284.929	-1.912.755	1.955.042	1.658.138	3.509.260	3.665.267
Bieżący	1.201.322	4.453.431	3.100.540	4.368.431	3.525.674	5.562.379	5.578.710	5.607.505
Majątkowy	-3.232.007	-2.574.242	-2.815.611	-6.281.186	-1.570.632	-3.904.241	-2.069.450	-1.942.238
Przychody	7.983.026	4.878.621	7.134.986	3.068.835	0	0	0	0
Rozchody (Rz)	4.905.720	5.739.221	6.675.478	750.022	1.955.042	843.525	2.894.705	3.061.000
Stan zadłużenia	21.894.087	19.986.372	19.425.316	21.869.081	19.914.040	19.070.515	16.175.810	13.114.810
P243 = (Db + Dm - Wb)/D	0,03	0,11	0,09	0,10	0,12	0,12	0,12	0,11
R243 = (P243 _{t-1} + P243 _{t-2} + P243 _{t-3})/3				0,07	0,10	0,10	0,11	0,12
L243 = (Rz + Od)/D	0,15	0,16	0,18	0,03	0,07	0,04	0,08	0,08
Czy warunek określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniony?				TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

WARIANT I – C.D.

Treść	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ZAŁOŻENIA								
<i>Dynamika bazy podatkowej PON</i>	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010
<i>Dynamika stawek PON</i>	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020
<i>Dynamika subwencji</i>	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika dotacji z UE</i>	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<i>Dynamika dotacji na zadania zlecone</i>	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika PIT</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Dynamika wynagrodzeń podstawowych</i>	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020
<i>Narzut środków na nagrody</i>	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060
<i>Stawka "13"</i>	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083
<i>Stawka pochodnych od wynagrodzeń</i>	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170
<i>Dynamika pozostałych dochodów własnych</i>	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02
<i>Dynamika wydatków pozostałych</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Udział inwestycji w wolnych środkach</i>	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900
PROGNOZA								
Dochody (D)	49.764.440	50.664.734	51.583.051	52.519.792	53.475.367	54.450.196	55.444.710	56.459.349
Bieżące (Db)	46.233.312	47.098.295	47.980.948	48.881.668	49.800.862	50.738.946	51.696.347	52.673.502
Majątkowe	3.531.127	3.566.439	3.602.103	3.638.124	3.674.505	3.711.250	3.748.363	3.785.846
Subwencje	20.124.550	20.426.419	20.732.815	21.043.807	21.359.464	21.679.856	22.005.054	22.335.130
Dotacje	8.686.863	8.817.166	8.949.424	9.083.665	9.219.920	9.358.219	9.498.592	9.641.071
Dotacje z UE								
Dotacje na zadania zlecone	4.390.259	4.456.113	4.522.955	4.590.799	4.659.661	4.729.556	4.800.499	4.872.507
Dotacje pozostałe	4.296.604	4.361.053	4.426.469	4.492.866	4.560.259	4.628.663	4.698.093	4.768.564
Dochody własne	17.421.899	17.854.711	18.298.710	18.754.196	19.221.478	19.700.871	20.192.701	20.697.302
PIT	8.437.389	8.690.511	8.951.226	9.219.763	9.496.356	9.781.247	10.074.684	10.376.924
Podatek od nieruchomości	4.664.518	4.757.809	4.852.965	4.950.024	5.049.025	5.150.005	5.253.005	5.358.065
Dochody ze sprzedaży majątku (Dm)	0	0	0	0	0	0	0	0
Oplaty i inne dochody własne	4.319.991	4.406.391	4.494.519	4.584.409	4.676.097	4.769.619	4.865.012	4.962.312
Ogółem	49.764.440	50.664.734	51.583.051	52.519.792	53.475.367	54.450.196	55.444.710	56.459.349
Wydatki	46.516.680	48.346.888	49.350.527	50.412.646	51.448.458	52.502.716	53.575.773	54.261.689
Wydatki bieżące (Wb)	40.587.847	41.472.277	42.439.539	43.430.462	44.448.093	45.492.192	46.565.980	47.664.799
Obsługa długu (Od)	524.677	411.471	355.252	296.157	236.520	175.368	115.169	50.493
Wynagrodzenia	20.425.863	20.834.380	21.251.068	21.676.089	22.109.611	22.551.803	23.002.839	23.462.896
Podstawowe	17.458.003	17.807.163	18.163.306	18.526.572	18.897.103	19.275.046	19.660.546	20.053.757
"13"	3.142.440	3.205.289	3.269.395	3.334.783	3.401.479	3.469.508	3.538.898	3.609.676
Nagrody								
Pochodne od wynagrodzeń	2.967.860	3.027.218	3.087.762	3.149.517	3.212.508	3.276.758	3.342.293	3.409.139
Pozostałe wydatki bieżące	19.637.307	20.226.426	20.833.219	21.458.215	22.101.962	22.765.021	23.447.971	24.151.410
Środki do dyspozycji A	6.587.593	7.638.457	7.594.493	7.589.331	7.527.275	7.458.004	7.378.730	6.871.760
Wydatki majątkowe	5.928.834	6.874.611	6.910.988	6.982.184	7.000.365	7.010.524	7.009.794	6.596.889
Środki do dyspozycji B	2.692.195	3.456.041	4.139.545	4.746.692	5.273.601	5.721.081	6.090.018	6.364.888
Wynik	3.247.759	2.317.846	2.232.524	2.107.146	2.026.909	1.947.480	1.868.937	2.197.660
Bieżący	5.645.465	5.626.018	5.541.410	5.451.207	5.352.769	5.246.754	5.130.367	5.008.703
Majątkowy	-2.397.706	-3.308.172	-3.308.885	-3.344.060	-3.325.860	-3.299.274	-3.261.431	-2.811.043
Przychody	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozchody (Rz)	2.589.000	1.554.000	1.549.020	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.922.790
Stan zadłużenia	10.525.810	8.971.810	7.422.790	5.922.790	4.422.790	2.922.790	1.422.790	-500.000
$P243 = (Db + Dm - Wb)/D$	0,11	0,11	0,11	0,10	0,10	0,10	0,09	0,09
$R243 = (P243_{t-1} + P243_{t-2} + P243_{t-3})/3$	0,12	0,11	0,11	0,11	0,11	0,10	0,10	0,10
$L243 = (Rz + Od)/D$	0,06	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Czy warunek określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniony?	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

WARIANT II

Treść	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ZAŁOŻENIA								
<i>Dynamika bazy podatkowej PON</i>						1,010	1,010	1,010
<i>Dynamika stawek PON</i>						1,020	1,020	1,020
<i>Dynamika subwencji</i>						1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika dotacji z UE</i>						0,000	0,000	0,000
<i>Dynamika dotacji na zadania zlecone</i>						1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika PIT</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Dynamika wynagrodzeń podstawowych</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Narzut środków na nagrody</i>						0,060	0,060	0,060
<i>Stawka "13"</i>						0,083	0,083	0,083
<i>Stawka pochodnych od wynagrodzeń</i>						0,170	0,170	0,170
<i>Dynamika pozostałych dochodów własnych</i>						1,02	1,02	1,02
<i>Dynamika wydatków pozostałych</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Udział inwestycji w wolnych środkach</i>						0,900	0,900	0,900
PROGNOZA								
Dochody (D)	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.594	43.014.911	47.167.832	48.016.366	48.881.777
Bieżące (Db)	36.276.550	39.778.301	39.010.714	41.792.301	39.621.567	43.740.555	44.554.816	45.385.612
Majątkowe	4.409.154	3.729.124	4.400.147	4.060.294	3.393.344	3.427.277	3.461.550	3.496.166
Subwencje	16.211.077	18.094.197	17.742.026	18.223.187	18.961.034	19.245.450	19.534.131	19.827.143
Dotacje	10.934.112	9.983.767	11.124.042	12.107.265	6.573.273	8.307.395	8.432.006	8.558.486
Dotacje z UE	4.207.304	1.509.584	2.527.467	3.170.965	1.585.483			
Dotacje na zadania zlecone	4.772.215	4.825.210	5.000.823	4.947.932	4.136.433	4.198.479	4.261.457	4.325.379
Dotacje pozostałe	1.954.593	3.648.974	3.595.752	3.988.367	4.048.193	4.108.915	4.170.549	4.233.107
Dochody własne	13.540.515	15.429.461	14.544.792	15.522.143	17.480.604	16.187.710	16.588.679	16.999.983
PIT	5.659.826	6.185.680	6.502.646	7.265.559	7.496.511	7.721.406	7.953.049	8.191.640
Podatek od nieruchomości	4.819.075	4.024.441	4.030.628	4.261.345	4.309.294	4.395.480	4.483.389	4.573.057
Dochody ze sprzedaży majątku (Dm)	12.793	227.421	684.575	99.746	1.683.795	0	0	0
Oplaty i inne dochody własne	3.048.821	4.991.920	3.326.943	3.895.493	3.991.004	4.070.824	4.152.241	4.235.285
Ogółem	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.594	43.014.911	47.167.832	48.016.366	48.881.777
Wydatki	42.586.897	41.628.237	43.125.932	47.765.350	41.059.869	45.528.564	44.545.790	45.275.988
Wydatki bieżące (Wb)	35.075.228	35.324.871	35.910.174	37.423.870	36.095.893	38.366.879	39.362.948	40.372.881
Obsługa długu (Od)	1.236.498	1.393.011	989.549	779.262	1.102.296	959.511	833.359	687.404
Wynagrodzenia	18.935.070	19.939.965	19.777.955	19.469.699	19.270.945	19.436.450	20.019.544	20.620.130
Podstawowe	14.478.378	15.031.351	14.849.330	14.602.187	16.128.496	16.612.351	17.110.721	17.624.043
"13"	1.146.232	1.133.975	1.173.403	1.087.219	2.903.129	2.990.223	3.079.930	3.172.328
Nagrody								
Pochodne od wynagrodzeń	3.310.460	3.774.639	3.755.222	3.780.293	3.142.449	2.824.100	2.908.823	2.996.087
Pozostałe wydatki bieżące	17.341.480	19.838.337	19.232.759	22.322.601	17.447.493	17.970.917	18.510.045	19.065.346
Środki do dyspozycji A						7.957.428	5.758.713	5.447.897
Wydatki majątkowe	7.641.161	6.303.367	7.215.758	10.341.480	4.963.976	7.161.685	5.182.842	4.903.107
Środki do dyspozycji B						795.743	1.371.614	1.916.404
Wynik	-1.901.192	1.879.189	284.929	-1.912.755	1.955.042	1.639.268	3.470.576	3.605.790
Bieżący	1.201.322	4.453.431	3.100.540	4.368.431	3.525.674	5.373.676	5.191.868	5.012.731
Majątkowy	-3.232.007	-2.574.242	-2.815.611	-6.281.186	-1.570.632	-3.734.408	-1.721.292	-1.406.942
Przychody	7.983.026	4.878.621	7.134.986	3.068.835	0	0	0	0
Rozchody (Rz)	4.905.720	5.739.221	6.675.478	750.022	1.955.042	843.525	2.894.705	3.061.000
Stan zadłużenia	21.894.087	19.986.372	19.425.316	21.869.081	19.914.040	19.070.515	16.175.810	13.114.810
$P243 = (Db + Dm - Wb)/D$	0,03	0,11	0,09	0,10	0,12	0,11	0,11	0,10
$R243 = (P243_{t-1} + P243_{t-2} + P243_{t-3})/3$				0,07	0,10	0,10	0,11	0,11
$L243 = (Rz + Od)/D$	0,15	0,16	0,18	0,03	0,07	0,04	0,08	0,08
Czy warunek określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniony?				TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

WARIANT II – C.D.

Treść	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ZAŁOŻENIA								
<i>Dynamika bazy podatkowej PON</i>	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010
<i>Dynamika stawek PON</i>	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020
<i>Dynamika subwencji</i>	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika dotacji z UE</i>	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<i>Dynamika dotacji na zadania zlecone</i>	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika PIT</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Dynamika wynagrodzeń podstawowych</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Narzut środków na nagrody</i>	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060
<i>Stawka "13"</i>	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083
<i>Stawka pochodnych od wynagrodzeń</i>	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170
<i>Dynamika pozostałych dochodów własnych</i>	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02
<i>Dynamika wydatków pozostałych</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Udział inwestycji w wolnych środkach</i>	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900
PROGNOZA								
Dochody (D)	49.764.440	50.664.734	51.583.051	52.519.792	53.475.367	54.450.196	55.444.710	56.459.349
Bieżące (Db)	46.233.312	47.098.295	47.980.948	48.881.668	49.800.862	50.738.946	51.696.347	52.673.502
Majątkowe	3.531.127	3.566.439	3.602.103	3.638.124	3.674.505	3.711.250	3.748.363	3.785.846
Subwencje	20.124.550	20.426.419	20.732.815	21.043.807	21.359.464	21.679.856	22.005.054	22.335.130
Dotacje	8.686.863	8.817.166	8.949.424	9.083.665	9.219.920	9.358.219	9.498.592	9.641.071
Dotacje z UE								
Dotacje na zadania zlecone	4.390.259	4.456.113	4.522.955	4.590.799	4.659.661	4.729.556	4.800.499	4.872.507
Dotacje pozostałe	4.296.604	4.361.053	4.426.469	4.492.866	4.560.259	4.628.663	4.698.093	4.768.564
Dochody własne	17.421.899	17.854.711	18.298.710	18.754.196	19.221.478	19.700.871	20.192.701	20.697.302
PIT	8.437.389	8.690.511	8.951.226	9.219.763	9.496.356	9.781.247	10.074.684	10.376.924
Podatek od nieruchomości	4.664.518	4.757.809	4.852.965	4.950.024	5.049.025	5.150.005	5.253.005	5.358.065
Dochody ze sprzedaży majątku (Dm)	0	0	0	0	0	0	0	0
Oplaty i inne dochody własne	4.319.991	4.406.391	4.494.519	4.584.409	4.676.097	4.769.619	4.865.012	4.962.312
Ogółem	49.764.440	50.664.734	51.583.051	52.519.792	53.475.367	54.450.196	55.444.710	56.459.349
Wydatki	46.597.967	48.451.040	49.465.827	50.535.210	51.574.092	52.626.899	53.693.639	54.368.011
Wydatki bieżące (Wb)	41.400.718	42.513.793	43.720.644	44.962.510	46.242.864	47.561.902	48.923.299	50.322.867
Obsługa długu (Od)	524.677	411.471	355.252	296.157	236.520	175.368	115.169	50.493
Wynagrodzenia	21.238.734	21.875.896	22.532.173	23.208.138	23.904.382	24.621.514	25.360.159	26.120.964
Podstawowe	18.152.764	18.697.347	19.258.267	19.836.016	20.431.096	21.044.029	21.675.350	22.325.610
"13"	3.267.498	3.365.522	3.466.488	3.570.483	3.677.597	3.787.925	3.901.563	4.018.610
Nagrody								
Pochodne od wynagrodzeń	3.085.970	3.178.549	3.273.905	3.372.123	3.473.286	3.577.485	3.684.809	3.795.354
Pozostałe wydatki bieżące	19.637.307	20.226.426	20.833.219	21.458.215	22.101.962	22.765.021	23.447.971	24.151.410
Środki do dyspozycji A	5.774.722	6.596.941	6.313.388	6.057.282	5.732.503	5.388.294	5.021.410	4.213.692
Wydatki majątkowe	5.197.250	5.937.247	5.745.183	5.572.699	5.331.228	5.064.996	4.770.340	4.045.144
	577.472	659.694	568.205	484.583	401.275	323.298	251.071	168.548
Środki do dyspozycji B	2.493.876	3.153.570	3.721.775	4.206.358	4.607.633	4.930.930	5.182.001	5.350.549
Wynik	3.166.472	2.213.694	2.117.225	1.984.583	1.901.275	1.823.298	1.751.071	2.091.338
Bieżący	4.832.594	4.584.502	4.260.305	3.919.158	3.557.998	3.177.044	2.773.048	2.350.635
Majątkowy	-1.666.122	-2.370.808	-2.143.080	-1.934.575	-1.656.723	-1.353.746	-1.021.977	-259.298
Przychody	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozchody (Rz)	2.589.000	1.554.000	1.549.020	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.922.790
Stan zadłużenia	10.525.810	8.971.810	7.422.790	5.922.790	4.422.790	2.922.790	1.422.790	-500.000
$P243 = (Db + Dm - Wb)/D$	0,10	0,09	0,08	0,07	0,07	0,06	0,05	0,04
$R243 = (P243_{t-1} + P243_{t-2} + P243_{t-3})/3$	0,11	0,10	0,10	0,09	0,08	0,07	0,07	0,06
$L243 = (Rz + Od)/D$	0,06	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Czy warunek określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniony?	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

WARIANT III

Treść	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ZAŁOŻENIA								
<i>Dynamika bazy podatkowej PON</i>						1,010	1,010	1,010
<i>Dynamika stawek PON</i>						1,020	1,020	1,020
<i>Dynamika subwencji</i>						1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika dotacji z UE</i>						0,000	0,000	0,000
<i>Dynamika dotacji na zadania zlecone</i>						1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika PIT</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Dynamika wynagrodzeń podstawowych</i>						1,020	1,020	1,020
<i>Narzut środków na nagrody</i>						0,060	0,060	0,060
<i>Stawka "13"</i>						0,083	0,083	0,083
<i>Stawka pochodnych od wynagrodzeń</i>						0,170	0,170	0,170
<i>Dynamika pozostałych dochodów własnych</i>						1,02	1,02	1,02
<i>Dynamika wydatków pozostałych</i>						1,030	1,030	1,030
<i>Udział inwestycji w wolnych środkach</i>						0,900	0,900	0,900
PROGNOZA								
Dochody (D)	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.594	43.014.911	47.167.832	48.016.366	48.881.777
Bieżące (Db)	36.276.550	39.778.301	39.010.714	41.792.301	39.621.567	43.740.555	44.554.816	45.385.612
Majątkowe	4.409.154	3.729.124	4.400.147	4.060.294	3.393.344	3.427.277	3.461.550	3.496.166
Subwencje	16.211.077	18.094.197	17.742.026	18.223.187	18.961.034	19.245.450	19.534.131	19.827.143
Dotacje	10.934.112	9.983.767	11.124.042	12.107.265	6.573.273	8.307.395	8.432.006	8.558.486
Dotacje z UE	4.207.304	1.509.584	2.527.467	3.170.965	1.585.483			
Dotacje na zadania zlecone	4.772.215	4.825.210	5.000.823	4.947.932	4.136.433	4.198.479	4.261.457	4.325.379
Dotacje pozostałe	1.954.593	3.648.974	3.595.752	3.988.367	4.048.193	4.108.915	4.170.549	4.233.107
Dochody własne	13.540.515	15.429.461	14.544.792	15.522.143	17.480.604	16.187.710	16.588.679	16.999.983
PIT	5.659.826	6.185.680	6.502.646	7.265.559	7.496.511	7.721.406	7.953.049	8.191.640
Podatek od nieruchomości	4.819.075	4.024.441	4.030.628	4.261.345	4.309.294	4.395.480	4.483.389	4.573.057
Dochody ze sprzedaży majątku (Dm)	12.793	227.421	684.575	99.746	1.683.795	0	0	0
Oplaty i inne dochody własne	3.048.821	4.991.920	3.326.943	3.895.493	3.991.004	4.070.824	4.152.241	4.235.285
Ogółem	40.685.704	43.507.426	43.410.861	45.852.594	43.014.911	47.167.832	48.016.366	48.881.777
Wydatki	42.586.897	41.628.237	43.125.932	47.765.350	41.059.869	44.862.997	45.706.470	46.565.541
Wydatki bieżące (Wb)	35.075.228	35.324.871	35.910.174	37.423.870	36.095.893	38.178.175	38.976.106	39.778.106
Obsługa długu (Od)	1.236.498	1.393.011	989.549	779.262	1.102.296	959.511	833.359	687.404
Wynagrodzenia	18.935.070	19.939.965	19.777.955	19.469.699	19.270.945	19.247.747	19.632.702	20.025.356
Podstawowe	14.478.378	15.031.351	14.849.330	14.602.187	16.128.496	16.451.066	16.780.087	17.115.689
"13"	1.146.232	1.133.975	1.173.403	1.087.219	2.903.129	2.961.192	3.020.416	3.080.824
Nagrody								
Pochodne od wynagrodzeń	3.310.460	3.774.639	3.755.222	3.780.293	3.142.449	2.796.681	2.852.615	2.909.667
Pozostałe wydatki bieżące	17.341.480	19.838.337	19.232.759	22.322.601	17.447.493	17.970.917	18.510.045	19.065.346
Środki do dyspozycji A						7.427.579	7.478.183	7.541.594
Wydatki majątkowe	7.641.161	6.303.367	7.215.758	10.341.480	4.963.976	6.684.822	6.730.364	6.787.435
Środki do dyspozycji B						742.758	1.490.576	2.244.736
Wynik	-1.901.192	1.879.189	284.929	-1.912.755	1.955.042	2.304.835	2.309.896	2.316.237
Bieżący	1.201.322	4.453.431	3.100.540	4.368.431	3.525.674	5.562.379	5.578.710	5.607.505
Majątkowy	-3.232.007	-2.574.242	-2.815.611	-6.281.186	-1.570.632	-3.257.544	-3.268.814	-3.291.269
Przychody	7.983.026	4.878.621	7.134.986	3.068.835	0	0	0	0
Rozchody (Rz)	4.905.720	5.739.221	6.675.478	750.022	1.562.077	1.562.077	1.562.077	1.562.077
Stan zadłużenia	21.894.087	19.986.372	19.425.316	21.869.081	20.307.004	18.744.927	17.182.850	15.620.772
$P243 = (Db + Dm - Wb)/D$	0,03	0,11	0,09	0,10	0,12	0,12	0,12	0,11
$R243 = (P243_{t-1} + P243_{t-2} + P243_{t-3})/3$				0,07	0,10	0,10	0,11	0,12
$L243 = (Rz + Od)/D$	0,15	0,16	0,18	0,03	0,06	0,05	0,05	0,05
Czy warunek określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniony?				TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

WARIANT III – C.D.

Treść	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ZAŁOŻENIA								
<i>Dynamika bazy podatkowej PON</i>	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010	1,010
<i>Dynamika stawek PON</i>	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020
<i>Dynamika subwencji</i>	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika dotacji z UE</i>	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<i>Dynamika dotacji na zadania zlecone</i>	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015	1,015
<i>Dynamika PIT</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Dynamika wynagrodzeń podstawowych</i>	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020
<i>Narzut środków na nagrody</i>	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060
<i>Stawka "13"</i>	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083	0,083
<i>Stawka pochodnych od wynagrodzeń</i>	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170
<i>Dynamika pozostałych dochodów własnych</i>	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02
<i>Dynamika wydatków pozostałych</i>	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030	1,030
<i>Udział inwestycji w wolnych środkach</i>	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900	0,900
PROGNOZA								
Dochody (D)	49.764.440	50.664.734	51.583.051	52.519.792	53.475.367	54.450.196	55.444.710	56.459.349
Bieżące (Db)	46.233.312	47.098.295	47.980.948	48.881.668	49.800.862	50.738.946	51.696.347	52.673.502
Majątkowe	3.531.127	3.566.439	3.602.103	3.638.124	3.674.505	3.711.250	3.748.363	3.785.846
Subwencje	20.124.550	20.426.419	20.732.815	21.043.807	21.359.464	21.679.856	22.005.054	22.335.130
Dotacje	8.686.863	8.817.166	8.949.424	9.083.665	9.219.920	9.358.219	9.498.592	9.641.071
Dotacje z UE								
Dotacje na zadania zlecone	4.390.259	4.456.113	4.522.955	4.590.799	4.659.661	4.729.556	4.800.499	4.872.507
Dotacje pozostałe	4.296.604	4.361.053	4.426.469	4.492.866	4.560.259	4.628.663	4.698.093	4.768.564
Dochody własne	17.421.899	17.854.711	18.298.710	18.754.196	19.221.478	19.700.871	20.192.701	20.697.302
PIT	8.437.389	8.690.511	8.951.226	9.219.763	9.496.356	9.781.247	10.074.684	10.376.924
Podatek od nieruchomości	4.664.518	4.757.809	4.852.965	4.950.024	5.049.025	5.150.005	5.253.005	5.358.065
Dochody ze sprzedaży majątku (Dm)	0	0	0	0	0	0	0	0
Oplaty i inne dochody własne	4.319.991	4.406.391	4.494.519	4.584.409	4.676.097	4.769.619	4.865.012	4.962.312
Ogółem	49.764.440	50.664.734	51.583.051	52.519.792	53.475.367	54.450.196	55.444.710	56.459.349
Wydatki	47.440.911	48.339.619	49.338.645	50.355.535	51.390.726	52.444.363	53.516.800	54.607.973
Wydatki bieżące (Wb)	40.587.847	41.472.277	42.439.539	43.430.462	44.448.093	45.492.192	46.565.980	47.664.799
Obsługa długu (Od)	524.677	411.471	355.252	296.157	236.520	175.368	115.169	50.493
Wynagrodzenia	20.425.863	20.834.380	21.251.068	21.676.089	22.109.611	22.551.803	23.002.839	23.462.896
Podstawowe	17.458.003	17.807.163	18.163.306	18.526.572	18.897.103	19.275.046	19.660.546	20.053.757
"13"	3.142.440	3.205.289	3.269.395	3.334.783	3.401.479	3.469.508	3.538.898	3.609.676
Nagrody								
Pochodne od wynagrodzeń	2.967.860	3.027.218	3.087.762	3.149.517	3.212.508	3.276.758	3.342.293	3.409.139
Pozostałe wydatki bieżące	19.637.307	20.226.426	20.833.219	21.458.215	22.101.962	22.765.021	23.447.971	24.151.410
Środki do dyspozycji A	7.614.516	7.630.379	7.581.436	7.527.254	7.465.197	7.395.927	7.316.653	7.232.472
Wydatki majątkowe	6.853.064	6.867.342	6.899.106	6.925.073	6.942.634	6.952.172	6.950.820	6.943.173
Środki do dyspozycji B	3.006.187	3.769.225	4.451.554	5.053.735	5.576.298	6.020.054	6.385.887	6.675.186
Wynik	2.323.529	2.325.115	2.244.406	2.164.258	2.084.641	2.005.833	1.927.910	1.851.376
Bieżący	5.645.465	5.626.018	5.541.410	5.451.207	5.352.769	5.246.754	5.130.367	5.008.703
Majątkowy	-3.321.937	-3.300.903	-3.297.003	-3.286.949	-3.268.128	-3.240.921	-3.202.458	-3.157.327
Przychody	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozchody (Rz)	1.562.077	1.562.077	1.562.077	1.562.077	1.562.077	1.562.077	1.562.077	1.562.077
Stan zadłużenia	14.058.695	12.496.618	10.934.541	9.372.463	7.810.386	6.248.309	4.686.232	3.124.154
$P243 = (Db + Dm - Wb)/D$	0,11	0,11	0,11	0,10	0,10	0,10	0,09	0,09
$R243 = (P243_{t-1} + P243_{t-2} + P243_{t-3})/3$	0,12	0,11	0,11	0,11	0,11	0,10	0,10	0,10
$L243 = (Rz + Od)/D$	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03
Czy warunek określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniony?	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	

Załącznik 2. Efekty działań władz gminy na rzecz pozyskania środków unijnych

Nazwa wniosku	Wartość zadania	Dofinansowanie	Stan zaawansowania
Transport i łączność			
Poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy Świlcza poprzez przebudowę dróg gminnych w Bratkowicach-Piaski i Trzciana-Cegielnia	2.555.149,17	1.775.979,60	Zrealizowane
Budowa oświetlenia drogi Bratkowice-Zastawie I	17.350,53	8.675,26	Zrealizowane
Poprawa estetyki miejscowości Bratkowice poprzez wykonanie wymiany wiat przystankowych i uporządkowanie terenu wokół wiat	32.555,66	10.000,00	Zrealizowane
Wymiana oświetlenia tradycyjnego na oświetlenie w technologii LED w Błędowej Zgłobieńskiej, Bratkowicach, Dąbrowie, Mrowli, Rudnej Wielkiej i Woliczce	437.058,62	284.265,00	W realizacji
Budowa oświetlenia ulicznego w technologii LED w Błędowej Zgłobieńskiej, Bratkowicach i Dąbrowie, gm. Świlcza	250.964,49	163.228,00	Wniosek odrzucony
Turystyka			
Budowa szlaku pieszo-rowerowego w Bratkowicach	457.653,95	163.399,00	W realizacji
Punkt widokowy w Trzcianie wraz z wyposażeniem	16.651,76	10.830,41	W realizacji
Gospodarka komunalna			
Poprawa jakości wody pitnej poprzez wykonanie modernizacji sieci wodociągowej na terenie Gminy Świlcza-II etap	2.750.912,36	1.925.638,65	Zrealizowane
Budowa sieci kanalizacyjnej w Świlczy-Osiedle i w Bratkowicach-Skworca i Blich	1.988.600,00	1.177.730,00	Zrealizowane
Termomodernizacja budynku Domu Strażaka w Trzcianie	99.365,76	60.788,07	Zrealizowane
Rozbudowa oczyszczalni ścieków Świlcza-Kamyszyn	4.552.953,59	2.503.834,80	W realizacji
Budowa targowiska w Bratkowicach	208.000,00	86.118,00	W realizacji
Budowa sieci kanalizacyjnej w Bziance i w Świlczy oraz sieci wodociągowej w Świlczy	1.859.308,80	1.135.162,00	W realizacji
Urządzenie placu zabaw Świlcza-Kamyszyn	40.442,40	25.000,00	W realizacji
Urządzenie placu zabaw w Woliczce	58.648,71	38.145,00	W realizacji
Termomodernizacja budynku Domu Strażaka w Trzcianie	115.560,08	53.441,31	Wniosek wycofany
Kompleksowe uzbrojenie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w Świlczy	660.875,00	561.743,75	Wniosek odrzucony
Kompleksowe uzbrojenie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w Trzcianie	413.165,24	250.281,78	Wniosek odrzucony

Administracja publiczna			
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	2.180.398,00	619.738,00	Zrealizowane
PSeAP – Podkarpacki System e-Administracji Publicznej	648.453,00	544.184,00	W realizacji
Bezpieczeństwo publiczne			
Zakup sprzętu ratowniczo-pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Świlczy	21.994,20	15.000,00	Zrealizowane
Zakup sprzętu ratowniczo-pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Trzcinie	20.966,04	14.676,23	Zrealizowane
Zakup sprzętu ratowniczo-pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Bratkowicach	21.058,20	14.740,74	Zrealizowane
Oświata i wychowanie			
Utworzenie bazy Gminnego ośrodka edukacji ekologiczno-przyrodniczej w Bratkowicach wraz z jej wyposażeniem w sprzęt edukacyjny	62.835,77	37.836,00	Zrealizowane
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez wyposażenie placu zabaw przy Przedszkolu w Trzcinie	46.752,30	24.960,00	Zrealizowane
Wyposażenie placu zabaw przy Przedszkolu w Świlczy	34.095,60	22.176,00	Zrealizowane
Poprawa bazy oświatowej na terenie Gminy Świlcza	3.642.488,97	793.586,75	W realizacji
Budowa Sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Świlczy	3.862.347,00	1.500.000,00	W realizacji
Opiekuńcza opieka wychowawcza			
Gminny Żłobek w Trzcinie – zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat utworzonych do dnia 31 grudnia 2013 programu "MALUCH"	515.100,00	404.080,00	Zrealizowane
Przebudowa budynku w Trzcinie z przeznaczeniem na żłobek	1.001.000,01	500.500,00	Zrealizowane
Utworzenie żłobka w Trzcinie	1.965.286,16	946.258,87	Zrealizowane
Utworzenie żłobka w Bratkowicach	141.856,00	113.485,00	Wniosek odrzucony
Kultura			
Ocalenie dorobku materialnego dla kształtowania tradycji w Gminie Świlcza	1.420.923,49	1.202.837,04	Zrealizowane
Remont Domu Ludowego w Błędowej Zgłobieńskiej i Dąbrowie, Domu Strażaka w Bziancie i Trzcinie, remont chodników w Bziancie, Rudnej Wielkiej i Trzcinie oraz remont parkingów w Bziancie i Woliczce	792.561,93	413.342,00	Zrealizowane
Poprawa infrastruktury kulturalnej w Świlczy poprzez modernizację budynku Domu Strażaka – II etap	1.424.179,96	500.000,00	Zrealizowane
Ginące zawody cennym źródłem wiedzy o naszych przodkach – warsztaty o zanikających zawodach dla młodzieży z Gminy Świlcza	23.387,68	15.581,04	Zrealizowane
Remont Domu Ludowego w Rudnej Wielkiej	35.144,79	22.858,00	W realizacji
Przebudowa pomieszczeń Domu Strażaka w Bratkowicach	205.899,79	59.573,00	W realizacji
Przebudowa pomieszczeń budynku Domu Strażaka w Mrowli	194.254,18	126.344,00	W realizacji
Z gliny lepiące-warsztaty o zanikającym zawodzie dla dzieci i młodzieży z Gminy Świlcza	20.031,64	11.000,00	W realizacji

Sport			
Modernizacja boiska sportowego przy Zespole Szkół w Trzcianie	58.000,00	20.000,00	Zrealizowane
Urządzenie ogólnodostępnej siłowni zewnętrznej w Bratkowicach	34.317,00	22.320,00	Zrealizowane
Przebudowa i rozbudowa stadionu w Bratkowicach wraz z urządzeniami sportowymi i zapleczem	2.347.295,57	982.854,68	Zrealizowane
Wyposażenie pawilonu sportowego w Bratkowicach	43.976,19	26.000,00	Zrealizowane
Budowa boiska Orlik w Rudnej Wielkiej	1.021.458,54	812.000,00	Zrealizowane
Budowa pawilonu sportowego przy istniejącym boisku sportowym w Woliczce	307.464,59	199.976,00	Zrealizowane
Utworzenie Gminnego Ośrodka Sportu w Trzcianie – etap I	608.468,55	395.751,00	W realizacji
Remont z modernizacją budynku pawilonu sportowego w Dąbrowie	26.682,45	17.031,37	Wniosek wycofany
Budowa boiska wielofunkcyjnego w Trzcianie wraz z towarzyszącą infrastrukturą-podstawą bazy sportowo-rekreacyjnej	801.615,77	500.000,00	Wniosek wycofany

Załącznik 3. Zobowiązania kredytowe gminy Świlcza

Wierzyciel	Zadanie	Kwota kredytu (zł)	Rok ostatniej spłaty
BGK	Wyprzedzające finansowanie zadania "Budowa pawilonu sportowego przy istniejącym boisku sportowym w Woliczce"	50.899	2014
BOŚ	Przebudowa dróg gminnych	500.000	2014
BS Świlcza	Wydatki bieżące placówek oświatowych	800.000	2015
BS Świlcza	Remont dróg	582.000	2015
WFOŚiGW	Rozbudowa oczyszczalni ścieków	2.036.011	2015
BOŚ	Rozbudowa oczyszczalni ścieków	365.458	2017
BOŚ	Modernizacja stadionu sportowego	400.000	2017
BOŚ	Modernizacja obiektów oświatowych	688.000	2017
BOŚ	Modernizacja domu strażaka	470.842	2017
BS Świlcza	Poprawa jakości wody pitnej poprzez wykonanie modernizacji sieci wodociągowej	709.301	2015
BS Świlcza	Kształtowanie centrum wsi Mrowla	300.000	2015
BS Świlcza	Remont dróg	300.000	2015
BS Świlcza	Poprawa bezpieczeństwa i przeciwdziałanie zagrożeniom w Gminie Świlcza poprzez zakup sprzętu ratowniczego	215.000	2015
BS Świlcza	Modernizacja stadionu sportowego w Bratkowicach II etap roboty w 2010 r.	165.000	2015
BS Świlcza	Ocalenie dorobku materialnego dla kształtowania tradycji w Gminie Świlcza	129.700	2015
BOŚ	Poprawa jakości wody pitnej poprzez wykonanie modernizacji sieci wodociągowej na terenie Gminy Świlcza etap I	789.371	2020
BOŚ	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Świlczy – I etap zadanie 3 i II etap zadanie 1	982.548	2020
BOŚ	Budowa sieci kanalizacyjnej w Świlczy– Osiedle i Bratkowicach – Skworca i Blich I etap	582.582	2020
PKO S.A.	Splata pożyczek	3.905.701	2017
BOŚ	Poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy Świlcza poprzez przebudowę dróg gminnych nr 108753R Bratkowice-Piaski i Nr 108757R Trzciana-Cegielnia	480.000	2020
BS Świlcza	Splata zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów	2.832.000	2018
BOŚ	Splata zaciągniętych zobowiązań	2.980.000	2019
BS Świlcza	Splata zaciągniętych zobowiązań z tytułu .pożyczek i kredytów	1.572.020	2021
BS Świlcza	Kredyt konsolidacyjny- na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów	5.483.790	2026
Getin Noble Bank SA	Pokrycie deficytu	1.500.000	2026
BS Świlcza	Na spłatę zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz na pokrycie deficytu	1.500.000	2026

Źródło: obliczenia własne na podstawie dokumentów dostarczonych przez UG w Świlczy

Załącznik 4. Wykorzystane źródła danych

Uchwały budżetowe Gminy Świlcza za lata 2011 – 2015
Sprawozdanie roczne RB-28s za lata 2011 – 2014
Sprawozdanie roczne RB-27s za lata 2011 – 2014
Sprawozdanie roczne Rb-NDS za lata 2011 – 2014
Sprawozdanie roczne Rb-Z za lata 2011 – 2014
Sprawozdanie roczne Rb-N za lata 2011 – 2014
Sprawozdanie roczne RZiS za lata 2011-2014
Uchwały Rady Gminy w sprawie wieloletniej prognozy finansowej 2011 – 2014
Uchwały Rady Gminy w sprawie stawek podatku od nieruchomości 2011 – 2014
Uchwały Rady Gminy w sprawie podatku transportowego 2011 – 2014
Uchwały Rady Gminy w sprawie podatku rolnego 2011 – 2014
Uchwały Rady Gminy w sprawie zmiany uchwały budżetowej 2011 – 2014
Zestawienie kredytów i pożyczek przygotowane przez byłego skarbnika Gminy Świlcza
Zestawienie zrealizowanych, realizowanych i niezrealizowanych projektów współfinansowa-
nych przez Unię Europejską w ramach perspektywy 2007 – 2013
Zestawienie poziomu zatrudnienia oraz wynagrodzenia w placówkach edukacyjnych Gminy
Świlcza
Opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej odnośnie uchwał budżetowych Świlczy
Informacje finansowe Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Świlczy
Informacje finansowe Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rozrywki
Dane statystyczne publikowane przez Główny Urząd Statystyczny
Sprawozdania dotyczące beneficjentów programów europejskich publikowane przez Minister-
stwo Infrastruktury i Rozwoju
Sprawozdania finansowe dotyczące samorządów publikowane przez Ministerstwo Finansów